

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljske izdaje
celote no v Jugo-
slaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cencoglasov
1 stolp. peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 1 Din, v
uredniški delu
vsaka po 10 Din
o pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Celovcu
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Velik uspeh naše diplomacije.

Z nobeno stvarjo niso pri nas ljudje tako radodarni kakor z nasveti, kako naj bi se vodila zunanja politika, ki je pač najtežji posel na svetu. Za profesionalne kritike javnih razmer je tu široko torišče, kjer lahko udeležuje tako svoje resnične kakor namišljene zmožnosti vsak, kdor se čuti za to poklicanega — in to so mladane vsi. Tako tudi sedanjemu ministru za zunanje zadeve izvesten tisk ne bo prizanesel z raznimi prigovori.

Vendar se ne motimo, če smo trdno prepričani, da je vsa resna javnost v naši državi smernice, katere je označil dr. Perić v svojem ekspoziju pred narodno skupščino, sprejela z velikim zadovoljstvom. Za danes se omejimo na naše odnose do Italije. Nastop sedanjega ministra za zunanje zadeve pomenja realen diplomatičen uspeh, kakor ga naša država že dolgo ne beleži. Mirno se lahko trdi, da je doživela Italija v svoji proti evropskemu miru naperjeni imperialistični politiki občuten poraz, ki ga ji je prizadela naša diplomacija v trenutku, ko je Italija tega najmanj pričakovala.

Naslanjejoč se na trenutno njej naklonjeno razpoloženje Velike Britanije, je fašistična Italija smatrala sedanji mednarodni položaj za ugoden, da pristopi k uresničenju svojih osvajalnih namer na Balkanu. Italija je morala očividno računati na to, da imamo glede Albanije slabo vest in da vodimo dejansko pustolovsko zunanjo politiko. Pričakovala je torej po vsej priliki dve možnosti: ali da se bomo potuhnil in molče sprejeli diplomatično grajo Evrope ter tako ostali razkrinkani in ožigosani pred njo kot politično nesoliden in nezanesljiv element, kar bi mogla Italija izvrstno izkoristiti v svoje namene, da nas diplomatično popolnoma izolira, — ali pa, da bomo dejansko storili kak desperatni korak in dali s tem Italiji zaželeno priliko za intervencijo v Albaniji, da bomo šli torej v skrbno nastavljen past italijanske politike.

Sedanje vodstvo naše zunanje politike pa je dokazalo, da mu lahko mirno zaupamo svojo usodo: sprejelo je italijansko diplomatsko a' cijo, ki jo je g. Mussolini dal uvesti v pravi tatarski vestmi o naših vojnih pripravah in istovrstno spretno aranžiranim alarmiranjem londonskega tiska, z nenavadno mirnostjo in hladnokrvnostjo ter popolnim zaupanjem v razsodnost evropskega javnega mnenja. Dr. Perić je v narodni skupščini apeliral na forum evropskih velesil, zbranih v Društvu narodov, in svečano izjavil našo pripravljenost, da se podvržemo objektivni anketi vsega sveta na licu mesta, da se dokaže naša absolutna miroljubnost in lojalnost tako navram Albaniji kakor navram Italiji in Evropi sploh. Učinek se je v hipu pokazal. Italija je morala na celi črti reticirati in Velika Britanija se je prepričala, da je Italija v svoji kampanji proti naši državi neupravičena in nepooblaščen izigravala prijateljstvo Velike Britanije. Mi trdno upamo, da se angleška vlada p.slej ne bo zanašala na italijanske izjave proti nam in bo o naši zunanji politiki sama neposredno vodila račun. Potem ne moremo dvomiti, da si bomo znova pridobili polno zaupanje in prijateljstvo mogočnega imperija, prijateljstvo, ki ni za nas samo realno-politično največjega pomena, ampak odgovarja tudi srčnim simpatijam našega prebivalstva do angleškega naroda, paladija svetovnega miru in zapadne kulture.

Sedanja vlada je s tem bistveno popravila napake prejšnjega režima, ki je s svojo nespretnostjo in prevelikim zanašanjem na lojalnost fašistične italijanske diplomacije zekrivil, da si je Italija s tiranskim paktom odprla pot preko Albanije na Bal'an. Dr. Perić je porabil ugodno priložnost, ko se je razkrila igra fašistovske diplomacije, da je sprožil albansko vprašanje v celoti, ki bo radi tega moralo pred forum velesil, kjer bo stališče Italije neprimerno težje nego je bilo dozdaj, ko je, skrivajoč se za široki hrbet Britanije, neoparvano polagala dinamit na Balkan in pod mirovno stavbo Evrope. S tem je sedanja vlada Jugoslavije vse vprašanje naših odnosov do Italije spravila na edino pravi tist, tako da bo Italija morala pred celim svetom odkriti svoje karte ali pa svojo dosedanja politiko temeljito revidirati. Le tako bomo prišli zopet do obojestranske tako nujno potrebne znošnih odnošajev z Italijo, da nas bo morala zaradi evropskega miru respektirati, dočim bi bilo vsako širokoustežje, rožljanje s sabljo ali pa bahavo ignorir-

ranje in neupoštevanje ali celo sramotenje našega partnerja — kakor si nekateri naivneži naše odnose do Italije po starem avstrijskem receptu še vedno predstavljajo — najneumestnejša politika na svetu. Italiji je treba povedati, da se je ne bojimo, naslonjeni ne samo na svojo moč, ampak tudi na nepremagljivo in neprelomljivo željo cele Evrope

po miru. Kdor s tem ne računa in skuša na kakršenkoli način rušiti ta mir, tega politika je obsajena na neizogiben fiasko — in če moremo fašistični Italiji dokazati njene agresivne namere pred celo Evropo, smo ji prizadeli hujši poraz nego bi bila najsijajnejša zmaga na bojni poljani.

Ta dokaz se je naši sedanji vladi posrečil.

Incident z Italijo likvidiran.

Popoln fiasko italijanske kampanje.

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Naši merodajni krogi so mnenja, da se je incident z Italijo likvidiral. Kampanja, ki so jo organizirali naši nasprotniki, ni imela nobenega uspeha. Naša miroljubnost in iskrena želja za dobrimi in prijateljskimi odnošaji z vsemi sosedi se je brez dvoma dokazala. Misli se, da je Italija s kampanjo, ki jo je začela proti naši državi, doživela moralčen poraz. Opažati je tudi, da

se italijanski krogi počasi umikajo v rezervo in da uvidevajo neplodnost in neizvedljivost uspeha in odstopajo od svoje izmišljene kampanje proti naši državi. Vs. krogi so s tem razvojem zadovoljni in mislijo, da smo v zunanji politiki znatno pridobili na ugledu z ozirom na možno zadržanje in korekten nastop naše vlade.

Konec debate o zunanji politiki.

Pribičević hoče na vsak način priti v vlado.

LAZA MARKOVIĆ ZA ZBLIZANJE Z BOLGARIJO IN MADJARSKO IN ZA ANGLESKO ORIENTACIJO. — BOŽOVIĆ TRDI, DA JE PAŠIĆ PODPIRAL BEGA ZOGUJA Z DENARJEM.

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Današnja skupščinska seja se je pričela ob pol 10. Prvi je govoril črnogorski federalist Drljević, ki je kritiziral zunanjo politiko. Odobrava načelo: »Balkan balkanskim narodom!« Odnosaji napram Bolgariji bi se morali zboljšati. Napadal je Ninčevića radi albanske politike. Namesto dr. Grisogona je dobil besedo Pribičević, ki se je dotaknil večerajšnjega incidenta z Wilderjem. Obirno je razpravljalo o zunanji politiki, o kateri je trdil, da je zelo meglena. Glede Romunije je dejal, da je v zadnjem času postopala zelo nelojalno. Naši odnošaji z Italijo so lahko samo korektni, ne pa prijateljski.

Ob koncu svojega govora je Pribičević načel vprašanje svojega vstopa v vlado. Pričel je trditi, da je bil od sedanje vlade povabljen na vstop v vlado. Na to njegovo trditev mu je predsednik vlade Uzunović zaklical: »Povejte samo, kdo vas je zval, pa vam bom na to odgovoril!« Pribičević: »Ponudbo mi je stavil g. Srškić.« Uzunović mu je odgovoril: »Pa se izvolite z njim razgovarjati, ne pa z menoj.« Pribičević je končno zatrdil, da vlada ne uživa zaupanja radikalnega kluba in je zahteval, da pride do močne vlade.

Po Pribičevićevev govoru se je dopoldanska seja zaključila.

Popoldne ob 5 se je debata o proračunu zunanjega ministrstva nadaljevala. Prvi je govoril dr. Laza Marković. Izrazil je zadovoljstvo, da je bila debata na takšni višini, tako pri vladnih, kakor pri opozicijskih govornikih. Kar se tiče Italije, je bila zelo umestna izjava zunanjega ministra o tem, da naj se svet prepriča o naših miroljubnih ciljih na ta način, da pride do ankete. Vendar pa misli in prosi zunanjega ministra, da bi svojo izjavo dopolnil v tem smislu, da naj to izvrši D. N. Glede Bolgarije govorijo vsi znaki za to, da obstoja na bolgarski strani dobro razpoloženje za zblizanje z nami. Po njegovem mnenju se takšna politika lahko uresniči. Zunanjega ministra prosi, da ničesar ne opusti, kar bi moglo koristiti naši politiki z Bolgarijo. Glede Madjarske je Laza Marković dejal,

da je šel tja kot zasebnik. Dobil je vtis, da bi zblizanje z Madjarsko povoljno vplivalo na zblizanje med Češkoslovaško in Madjarsko ter Romunijo in Madjarsko. Na Madjarskem so zato vsi krogi, samo eden je bil proti, to je Appony. Marković se zavzema za zblizanje z Anglijo in smatra, da je naše razmerje z Anglijo radi tega na takšni stopnji, ker je Anglija premalo poučena o dejanskih razmerah pri nas. Zavzema se zato za to, da se naj s pravilno propagando nerazumevanje in nepoznanje naših razmer odpravi. Glede Francije končno izjavi, da je naše prijateljstvo z njo več kot prijateljstvo, in da je pristrčno, tako da bolj pristrčno biti ne more.

Za njim je govoril sam demokrat Gligorić Božović. Predvsem je govoril o našem razmerju do Albanije. Pri tem je dejal, da je sedanji predsednik albanske vlade Ahmed Zogu varal Pašiča in našo vlado, dasi ravno je od njega dobil denar. Istotako je izjavil, da je sedanji albanski poslanik v Beogradu Cena beg bil plačan od naše vlade in da ima takšne moralne kvalifikacije, da ne sme biti poslanik pri nas. Ker je žalil zastopnika tuje države, je predsednik Božoviću vzel besedo.

Zunanji minister ni odgovarjal nobenemu govorniku, pač pa se je preslo na glasovanje. Proračun je vladna večina sprejela.

ZACETEK RAZPRAVE O PRORAČUNU FIN. MINISTRA.

Nato se je pričela razprava o proračunu finančnega ministrstva. Za razpravo o tem proračunu se je prijavilo 16 radičevcev. Prvi je govoril musliman Kurbegović, nato pa radičevca Neudorfer in Matijević. Nato je vstavil dr. Milovan Zanić pismen predlog, katerega je podpisalo 20 opozicijskih poslancev, da naj se seja pretvori v tajno sejo in da se mora o tem glasovati. Ker ni bilo dovolj poslancev, se je seja prekinila in se bo nadaljevala jutri.

Finančni minister ni dal nobenega eks-pozeja, ker je dal zadosti obširno pojasnilo v finančnem odboru.

Srškić o Pribičeviću izjavi.

SRSKIĆ SE JE POGAJAL ČISTO NA LASTNO PEST. — PRIBIČEVIĆ BI SE MORAL PREJ SPORAZUMETI Z SLS, ČE HOČE V VLADO. — SRSKIĆ ZA ŠIROKO KOALICIJO.

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Z ozirom na današnje izjave Svetozarja Pribičevića, ki je v svojem govoru na današnji seji narodne skupščine dejal, da ga je Srškić vabil v vlado, je dal Srškić sledečo izjavo:

»Današnja koalicija radikalov in SLS je po svojem številu in po popolnem soglasju pogledov na aktualna vprašanja dovolj močna, da kot solidna parlamentarna večina daje potrebno podporo vladi, ki se naslanja na zaupanje skupščine. V dosedanjem kratkem času trajanja našega sodelovanja v vladi se je pokazalo, da je bila misel sodelovanja radikalov s SLS zelo srečna kombinacija. V cellem dosedanjem skupščinskem delu, posebno pri izvajanju proračuna preko skupščine in vseh tistih velikih temeljnih reform, ki imajo za cilj dati naši finančni politiki večjega raz-

maha in omogočiti čim hitreje sprejetje potrebnih ukrepov za ublažitev težavnega gospodarskega stanja v državi, kateri se izražajo v velikem številu amandementov finančnega zakona — smo naleteli pri naših zaveznikih vedno na polno razumevanje, na dobro voljo za delo in pripravljenost, da prevzamejo odgovornost za tiste reforme, ki so koristne in v splošnem interesu ljudstva in države, brez umiselnih ovir in upornih oporov. Opoč se jim karšnih interesov, bodisi posameznikov, bodisi celih strank. Prepričan sem, da bo to medsebojno zaupanje, ki se je zgradilo na skupnem delu, za daljši čas ohranilo v bodočnosti medsebojno korektno in solidno odnošaje med nami in našim zaveznikom.

Ce se vzame v obzir še to, da tudi naše obojestranske strankarske organizacije v Slo-

veniji to naše sodelovanje odobravajo in podpirajo, potem se lahko z gotovostjo reče, da te naše koalicije ne bo lahko omajati, niti s kakšnim krajevnim potresom, niti s kakšnim trenutnim nesprijetumom. Če je imel g. Pribičević v svoji izjavi v mislih to, da bi kalil naše odnose, potem je brez dvoma zgrešil svoj cilj.

Ceprav naša koalicija s SLS zasigurno solidno parlamentarno večino, vendar bi se morala po mojem globokem prepričanju okrepiti s široko koncentracijo, ki bi bila dovolj močna, da bi rešila velike naloge, ki nas čakajo, posebno: vprašanje splošnega izenačenja davkov in najetja velikega inozemskega posojila, izenačenje zakonodajstva itd. Današnja koalicija ne more popolnoma pomiriti razplamtelih strankarskih strasti in napetosti, ki v velikem delu nimajo svojega izvora v nobeni načelni ali programatski razliki. Samo široka koncentracijska vlada bi lahko rešila vse te velike probleme naše notranje in zunanje politike.

Tekom zadnjih dveh mesecev sem na svojo roko pripravil tla in delal propagando, tako v radikalni stranki, kakor tudi med svojimi prijatelji v obeh krilih demokratske stranke, za ustvaritev čim tesnejše radikalno-demokratske zajednice, ki bi sestavila novo koalicijo s SLS in tako zbrala radikale, kakor tudi Demokratsko zajednico in samostojne demokrate.

Po mojem prepričanju koalicija z obema demokratskima krilima ni najsrečnejša oblika sodelovanja, ker se naši odnošaji mnogo bolj razlikujejo nego s SLS.

Takšne kombinacije, kakršne so se sedaj delale, bi uničile vso dobro voljo za pozitivno delo in se izgubile v stalnem reševanju malenkostnih spornih vprašanj.

Med njimi med radikalni in med obema demokratskima krilima mora temeljiti v splošnem medsebojnem zaupanju, iskrenem in resničnem, ki ne pozna notranjih in medsebojnih afontov, in ki vlija pripravljenost zaupanja, da je član velike organizacije v skupščini in ga osvobaja vsakega strahu, ali bo kateri od organov javne oblasti iz vrst kateregakoli sestavnega dela te zajednice.

To tesno sodelovanje naj bi se obeležilo — čuvajoč strankarsko individualnost in vodstvo posameznih strank za notranje strankine zadeve, v skupščini v skupnem vodstvu za vse skupne zadeve in v medsebojni obvezi, da se bo, v kolikor je taka naloga bila tudi od naše strani zaupana, skupno šlo na volitve in da se bodo vnaprej, v kolikor je mogoče to doseči, postavile skupne liste v vseh volivnih okrajih.

Samo tako bi se omogočilo plodno delo v skupščini in zgradila pot veliki organizaciji, katere elementi se danes nestrpno med seboj borijo samo radi pomanjkanja tesnega stika in radi spomina na nekdanje razdvojenosti, četudi se programatično popolnoma strinjajo glede na vse državne probleme in v metodah.

Vem, da to ni lahko in da se bo z netaktnostjo in neumerjenostjo posameznikov še bolj otežilo, zato sem se omejil samo na neobvezno izmenjavo misli s posameznimi prijatelji iz vrst obeh demokratskih kril.

Moje delo se je kretalo samo v preiskovanju razpoloženja. Kajti za ustvaritev tako velike zamisli je v prvi vrsti potrebno soglasje strankinih vodstev vseh treh strank in pristane naših zaveznikov SLS, brez katerih sporazuma se ne bi mogla pogajanja oficijelno voditi.

Ker sem pri članih Demokratske zajednice naletel na dobro razpoloženje, sem prosil prijatelje, da preko ministra g. dr. Kulovca in g. ministra inž. Serneca vprašajo g. Davidovića, ali bi hotel vstopiti v takšno ožje sodelovanje z radikalni in s tem v dosedanja koalicijo.

Jasno je torej, da je Pribičević to moje delo napačno razumel. Kajti jaz sem delal povsem na svojo lastno pest. Preiskoval sem samo razpoloženje za tako kombinacijo, ki bi se mogla ustvariti samo, če bi na to pristala vsa vodstva strank in če bi se s tem strinjali naši zavezniki SLS.

Jasno je, da brez znanja in odobrenja strankinega vodstva in g. predsednika vlade ter pristanka zaveznikov ne bi mogel nikogar vabiti v vlado.

Mene ne bodo motila takšna tolmačenja moiega dela s strani Pribičevića, da tudi v bodoče z vsemi silami delam za ustvaritev te zamisli, ker nas samo zbiranje vseh radikalnih in demokratskih sil v tesno zajednico v koaliciji s SLS in eventualno, v kolikor bodo ti silni, še s katero hrvatsko stranko, usposablja, da hitro in pravilno rešujemo tiste ve-

like naloge, ki nas čakajo po sprejetju proračuna.

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Z ozirom na Srbski izjav je dal Svetozar Pribičević zvečer časnikarjem izjavo, v kateri se ne izjavlja proti sodelovanju s SLS, pač pa smatra, da ponudbe, ki so se mu stavile, in glasom katerih naj bi on dobil v vladi tri ministrstva, niso po njegovem mnenju odvisne od razpoloženja SLS. Iz Pribičevićeve izjave se posebno jasno vidi, da je zelo užaljen, ker se od nje zahteva, da se mora predvsem sporazumeti s SLS, če hoče imeti kaj upanja na to, da bi prišel v vlado. Kar se nas tiče, lahko z ozirom na to Srbski izjavo prav lahko pomirimo Pribičevićeve prijatelje v Sloveniji, da tej akciji — zasebno začetni od strani g.

Srbski — v daljnji bodočnosti še ni videti kraja.

Vprašanje amandementov.

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Voditelji parlamentarnih skupin so imeli zvečer sejo, na kateri so razpravljali ponovno o proračunu. Vse opozicijske skupine so voljne delati na to, da se proračun do 1. aprila sprejme, če se amandementi za ozdravitev gospodarske krize izločijo iz sedanjega finančnega zakona in se po sprejetju proračuna posebej predložijo skupščini. Težko je, da bi vladna večina na to pristala.

Italijansko - jugoslovanski spor.

Italijanska pojasnila.

Rim, 22. marca. Včerajšnja »Tribuna« objavlja poslužbeno pojasnilo glede italijanskega koraka v Belgradu in pri velesilah zaradi Albanije. Pojasnilo pravi, da se dejansko ne more govoriti o kaki diplomatski noti v pravem zmislu besede. Pač je Italija izročila v Belgradu noto, toda ta nota se je nanašala na objavo nekega dnevnika.

Italijanska vlada pa je smatrala za potrebno, da obvesti vlade velesil o grozeči nevarnosti za neodvisnost Albanije. Seveda je na ta položaj opozoril italijanski poslanik tudi v pogovoru z zunanjim ministrom v Belgradu. Gre samo za informativno akcijo. Popolnoma neumestno bi bilo torej vsako sezivanje Društva narodov, kar bi menda radi v Parizu. Zahteve pariškega in opozicijskega britanskega časopisja, da naj se izvrše diplomatski koraki v Rimu in Belgradu, kakor da bi bili pred večjo napetostjo, so tendenciozne in nesprejemljive.

v Rim, 22. marca. (Izv.) Ako izvezamo »Giornale d'Italia«, ki se naprej vztraja pri svojih senzacionalnih razkritjih, je vse časopisje prenehalo s svojim napadalnim poročanjem »Corriere della Sera« pravi, da se je polagala povsod prevelika važnost na italijansko demaršo. List pravi, da ni bila izročena nikakva pismena nota, ki bi zahtevala formalen odgovor, ne Jugoslaviji ne kaki drugi državi. Italija je po pogodbi iz l. 1921. dolžna varovati neodvisnost Albanije, in albanski narod bi jo preziral, če ne bi storila svoje dolžnosti. List pravi, da vsaka zagotovitev (Peričev govor) vpliva pomirjevalno in je dobrodošla. List zaključuje z upanjem, da bodo v Jugoslaviji zmogle struje, ki bodo vstvarile položaj, ki bo bolj odgovarjal interesom civilizirane Evrope.

v Milan, 22. marca. (Izv.) Senator Moretto je objavil strupen članek proti »mali izzvalici«. Z istim tonom kot vedno piše, da je le Italija kot kulturna država poklicana, da napravi red na Balkanu. Srbija se rada igra z vojno. Kakor z vojno po sarajevskem atentatu, hoče sedaj znova iz svojih kapric potegniti Evropo v prepad, da bi si pridobila potem kako napitnino od zmagovalcev. Jugoslavija hoče Solun, Albanijo, Trst in Reko, toda vedno ni mogoče špekulirati na moč in vojno drugih. Narod brez kulture in znanosti se lahko loti vojaških avantur, ker zanj pomeni izguba ljudi le izgubo toliko in toliko več ali manj požrešnih ust. Izguba mesta pa ji pomeni izgubo bolj ali manj okuženega aglomerata pisanih kolib in barak.

Jadran — italijanska fronta.

Rim, 22. marca. »Tribuna« se strupeno obrača proti Franciji zaradi njene politike na Balkanu. Pravi, da pišejo nekateri pariški listi o Grčiji, Albaniji, Jugoslaviji in Italiji kakor o enako upravičenih državah ob Jadranu. Ti listi pozabljajo, da je Jadran italijanska fronta. Francija na Jadranu nima ničesar iskati ne direktno ne indirektno; edina velesila, ki ima tu reševati vprašanja, je Italija.

Incident v skupščini poravnana.

Rim, 22. marca. Listi poročajo iz Belgrada, da je zunanji minister dr. Perić obiskal italijanskega poslanika Bodrera ter mu izrazil svoje obžalovanje zaradi incidenta v skupščini. S tem se smatra dogodek kot poravnana.

Preobrat v angleškem javnem mnenju.

Berlin, 22. marca. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: Vznemirjenje zaradi italijansko-jugoslovanskega konflikta je izredno veliko. Predvsem se odpošljejo v Jugoslavijo vojaški atašee, ki naj doženejo, kaj je na ju-

Veliki knez Ciril za sovjetsko carstvo.

Berlin, 22. marca. Veliki knez Ciril objavlja v »Kreuzzeitung« oklice na ruski narod, v katerem pravi, da bo prihodnja vladavinska oblika v Rusiji sovjetsko carstvo. Ruski narod se je s sovjetskim sistemom sprijaznil, zato se ne sme odpraviti. Na čelo pa mu mora stopiti zopet car.

PRIPRAVE ZA RAZOROŽITVENO KONFERENCO.

v Zeneva, 22. marca. (Izv.) Tu se je pričelo tretje zborovanje odbora za pripravo razorožitvene konference. Sejo je otvoril holandski zastopnik.

goslovanskih vojni priprava. Sklicanje izrednega zasedanja Društva narodov se prihrani za morebitno poslabšanje položaja. Vznemirjenje povečava neizvestnost glede namenov Ogrske in Bolgarije. Italija in njena grozilna nota se najostreje obsoja. Anglija izjavlja, da nikakor ne bo slepo podpirala Italije; Anglija je Srbom prijazna in hoče Jugoslovane pripraviti do tega, da sklenejo pogodbe z Bolgarijo in Grčijo.

»Daily Telegraph« piše, da se Anglija v tem sporu ne sme postaviti ne na stran Italije ne na stran Jugoslavije, pač pa se mora storiti vse, da se spor mirno poravnava.

Nemčija strogo nevtralna.

Berlin, 22. marca. Merodajni krogi izjavljajo, da hoče Nemčija v sedanjem sporu med Italijo in Jugoslavijo ostati strogo nevtralna. — Nemški poslanik v Rimu v. Neurath je te dni nastopil svoj dopust, kar se smatra kot dokaz, da nemško zunanje ministrstvo položaja ne smatra za vznemirljivega.

»Germania« piše v uvodniku dne 20. t. m.: »Nemčija si v svojem sedanjem položaju ne more privoščiti luksusa enostranskega stališča in aktivnega nastopa v nasprotju med Jugoslavijo in Italijo. Ugotoviti pa se mora, da med Jugoslovijo, ki se prištevata interesnemu krogu francoske politike, in Nemčijo ni nobenih političnih nasprotij, pač pa mnoge skupne točke in da gojimo pri nas nasproti stremiljivemu mlademu narodu na Balkanu simpatije.«

v Berlin, 22. marca. (Izv.) Kakor javljajo listi je sinoči obiskal zunanega ministra italijanski poslanik in mu podal poročilo o koncentraciji jugoslovanskih čet na meji.

v Berlin, 22. marca. (Izv.) Na današnji seji parlamenta je po razpravi o protačunu zunanega ministrstva podal poročilo dr. Stresemann o dogodkih v Albaniji. V kolikor se da ugotoviti po vseh poročilih ni nobene nevarnosti za vojno. Volja vse Evrope, da se prepreči vsaka vojna je tako močna, da bi vsaka kršitev miru povzročila najhujšo obsodbo vsega sveta. Za Nemčijo ne pride v poštev nobena politika posebnih zvez. Ona hoče voditi le politiko sporazuma med narodi in izravnovanja medsebojnih interesnih nasprotstev. — Nemški poslaniški so dobili od vlade samo naročilo, da se informirajo o položaju. Dalje je zunanji minister odgovoril na pisanje ruskega časopisja, katero vprašuje, ali bi Nemčija v slučaju kakih zapletov v vzhodnih deželah dovolila prevoz čet zapadnim silam preko svojega ozemlja. Za ta slučaj pride v poštev člen 16 statuta Društva narodov.

...

v Pariz, 22. marca. (Izv.) Ministrski svet je razpravljal o položaju na Kitajskem in o jugoslovansko-italijanskem sporu. Vlada ne namerava skupno z Anglijo ponuditi svojega posredovanja prizadetim državam.

v Zeneva, 22. marca. (Izv.) V krogih Društva narodov prevladuje mnenje, da bodo države same uredile italijansko-jugoslovanski spor in da zadeva ne bo prišla pred forum Društva narodov.

v Pariz, 22. marca. (Izv.) Zunanji minister Briand je včeraj sprejel italijanskega poslanika. Posvetovala sta se dalj časa, kako bi se mirno poravnal italijansko-jugoslovanski konflikt.

v Pariz, 22. marca. (Izv.) Vlade evropskih velesil se posvetujejo o skupnih ukrepih, katere je treba odrediti, da se prijateljsko poravnava jugoslovansko-italijanski spor. Mogoče je, da bodo velesile naročile svojim vojaškim atašejem v Belgradu, da izvedejo preiskavo na italijansko-jugoslovanski meji.

Pred podpisom italijansko-bolgarskega pakta?

Belgrajska »Pravda« poroča iz Sofije, da se v najkrajšem času podpisuje italijansko-bolgarski pakt. Pakt je bil sklenjen že lani meseca junija, a se je Bolgarija branila podpisa zaradi točke, ki določa, da Bolgarija brez dovoljenja Italije ne sme skleniti nobenih pogodb z drugimi državami. Posredoval je osebnost bivši kralj Ferdinand, ki je v ta namen prišel v Rim. Mussolini je nato pristal, da se navedena določba izpusti.

Pridobivajte novih naročnikov!

Položaj v Šanghaju.

v London, 22. marca. (Izv.) Državni podtajnik Lampson je izjavil v spodnji zbornici na interpelacijo, da vlada nikakor ni pripravljena umakniti svojih predlogov glede angleških koncesij na Kitajskem. Sedaj se vrše pogajanja radi Tientsina. Glede japonskih koncesij je rekel, da vladajo glede tega pri japonski vladi zelo različna naziranja.

v London, 22. marca. (Izv.) Dopisnik »Daily Mail« iz Šanghaja javlja, da se je poveljnik severne armade general Pišufen izjavil za kantonsko vlado. Četudi je armada sledila njegovemu zgledu, se vendar še vedno čuje streljanje pušk in streljnice. Kasnejša poročila pravijo, da so se temu koraku Pišufena uprli boljševiški elementi, ki hočejo s terorizmom vzdržati oblast v Šanghaju. Tudi dopisnik »Times« poroča, da se je general Pišufen pridružil zmernemu krilu Kuomintang stranke, vsled česar so se pričeli boji med komunisti in zmernim krilom v južni armadi.

v London, 22. marca. (Izv.) Stavkujoči delavci in nad 150.000 vojakov severne armade pleni po kitajskem delu mesta. Po ulicah se vrše spopadi med šantunškimi četami in z revolverji oboroženimi tolpami. Več sto voja-

kov severne armade je udrlo v mednarodni del mesta, vsled česar je prišlo do spopadov z angleškim vojaštvom. Pri tem so bili trije angleški vojaki ubiti, 14 pa je bilo ranjenih. — Kantonske čete so popolnoma zavzele tudi Nanking, vsled česar je južna armada postala gospodar nad vso Kitajsko južno od Jangecki-anga.

v Šanghaj, 22. marca. Večji del vojaštva, ki je udrlo v mednarodni del mesta, so razorožili, deloma pa z orožjem potisnili nazaj v kitajski del mesta. Število stavkujočih se je zvišalo na 150.000.

v Šanghaj, 22. marca. (Izv.) Kitajski del mesta in predmestje Cupe so pozorišča plenjenja, umorov na ulicah in neprestanih bojov. Južne čete so zasedle Sučau. Šantunške čete so ponovno hotele urediti v mednarodni del mesta. Ko je hotelo angleško vojaštvo razorožiti 200 vojakov, je navalila nova četa 700 mož, nakar so angleške čete otvorile ogenj in se je pričel boj. Na kitajski strani je bilo 20 mrtvih, dva angleška vojaka sta bila ranjena.

v London, 22. marca. (Izv.) Iz Šanghaja javljajo, da so Kitajci obstreljevali oklopnico Vindictive, nakar je ta otvorila ogenj.

Infamni napadi italijanskega časopisja na našega kralja.

Besni zaradi svojega diplomatskega poraza, si slušajo fašistični listi Italije ohladiti jezo z grdimi napadi na našega kralja. »Folio d'Ordine« n. pr. piše:

»Italija črni sraj popolnoma mirno gleda frenetično agitacijo belgrajske klike. Pod kliko se razume visoka srbska vojaška kamara, v kateri se nahajajo tudi megalomani, ki so sposobni za kakršnekoli delikt. Italija ni in ne bo izgubila svoje popolne hladnokrvnosti. Fašistovska Italija je vsa vprežena v delo za gospodarsko obnovo. Nikakor neče na noben način motiti evropskega miru. Svet to ve, le neki mišerni protifašistični klik ni mogoče tega dopovedati. Toda svet mora tudi vedeti, da fašistovska Italija ne bo nikakor podvržena zasedam, nevarnostim in atentatom.«

»Giornale d'Italia« takole divja proti Jugoslaviji: »Agitacija protialbanska in protitalijanska se pojavlja v večji meri po sklenitvi italijansko-albanskega pakta v Tirani. Drugi vzrok je treba iskati v nacionalističnih krogih, v ambicijah kraljevih in srbski tendenci po politiki vznemirjenja in končno v velesilah, ki jim Jugoslavija stoji najbližje. Črna roka je vzdrževala zvezo s framasonstvom. Veliki mojster Jugoslavije Vajfert, eden najboljših finančnikov in guverner Narodne banke, prav tisti, ki je leta 1914 vodil tako odločilno »črno roko«, je financiral z denarjem te banke in organiziral atentat v Sarajevu leta 1914. Važno je, da se je od 12. do 16. septembra 1926 vršil v Belgradu kongres framasonov. Na tem kongresu se je formuliral program in med drugim se je govorilo tudi o antifasizmu. Značilno je, da je bil te dni sprejet v ložo general-Pera Živković, komandant kraljeve garde. Treba je vedeti, da je tudi kralj framason in ne sme se pozabiti, da je Peter Karadjordjević prišel na prestol s pomočjo organizacije »črne roke«, ki jo dirigira framasonstvo. Treba je zabeležiti tudi potovanje Alberta Thoma v Belgrad, ker je ta mož reprezentant framasonstva in stoji v intimnih zvezah s kraljem in vlado!... »Bela roka« je tajna organizacija, ki se z eno besedo imenuje v Belgradu klika. Tu so organizirani vsi srbski generali, Hrvatov in Slovencev ni. Tu je predvsem predsednik vlade, general Peter Pešić, Milosavljević, minister za promet, general Kalafatović, komandant dravske divizije v Ljubljani, Živković, general Peter Marković, komandant druge konjiške divizije. Moramo podčrtati, da sta se poslednja dva generala, ki igrata veliko vlogo v »beli roki«, že izkazala kot aktivna člana stare »črne roke« v uboju kralja Aleksandra in kraljice Drage.

»Bela roka« je frakcija »črne roke«. »Črna roka« se obeležuje kot organ nacionalistov za razvoj srbstva in je realizirala svoj program tudi s tercem. Ona je, kakor je znano, organizirala 1903 uboj Obrenovičev in je pripravljala atentat 1914 v Sarajevu. To so menda najhujše insinacije, kar si jih je kdaj dovolil kak list o prijateljski državi v dobi popolnega miru. Oseba našega kralja je zvišena nad temi nesramnimi napadi in neutemeljenimi sumničenji.

Amandementi k uradniškemu zakonu.

Belgrad, 18. 3. 1927.

Pozabljeni so davki, sedaj je na vrsti uradniški zakon. Tega hočejo klerikalci pokopati. Pravzaprav je že skoro čisto pokopan. — Tako piše »Jutro« od 17. t. m. Kaj je resnica na teh »Jutrovih« senzacijah?

V uvodniku se »Jutro« tako mimogrede malo zlaže, da se navada ne opusti, ter pravi, da je dosedanj uradniški zakon sklenjen »s pomočjo radikalov in klerikalcev«, čeprav cel svet ve, da je SLS l. 1923. bila v opoziciji ter je v razpravi o uradniškem zakonu predlagala svoje zahteve. Dejstvo pa je, da ta zanikarni

uradniški zakon nosi v sebi veliko več od SDS kot od SLS. To je bilo treba ugotoviti najprvo!

Sedaj je finančni minister predložil finančnemu odboru poleg drugih amandmanov tudi nekaj takih, s katerimi si hoče dobiti pooblastilo od parlamenta, v gotovi smeri spreminiti uradniški zakon.

Ugotavljamo, da amandmani te vrste doslej v vladi niso bili predmet diskusije, še manj pa v klubih vladnih strank. Zato je usoda vseh teh in podobnih amandmanov čisto negotova. Slovenski državni nameščenci naj pa vedo, da bodo poslanci SLS njihove interese znali varovati, in to mnogo bolje, kakor je to storil dr. Žerjav, ki je za uradnike vpeljal bič penzioniranja, premestitev, metanja na cesto — vključ temu in takemu uradniškemu zakonu! »Jutro« se seveda ne bo ženiralo zavijati naprej. Toda dejstva, ki smo jih navedli, stoje.

Na drugi strani pa je čisto jasno, da je uradniški zakon potreben remedure. Ne bomo naštevali drugih kričečih dejstev, ki jih je kriv zakon sam, ugotavljamo le, da bodo letos samo pokojnine znesle nad eno milijardo dinarjev. Vprašamo, kje naj država vzame te vsote, če hočemo začeti novo gospodarsko življenje? Dejstvo je, da so se pri nas premladi ljudje upokojevali, da so se tisoči uradnikov upokojili samo kot žrtev politike SDS pri nas! Predložen je tudi amandman, ki določa, da bo prib. leto nemogoče koga preko zakona upokojiti. Na novo se bodo sprejemali v službo le upokojeanci. S tem bi se mnogo prištedilo, kar bi bilo pozdraviti; toda tudi usoda tega amandmana ni še gotova. Če bi bil ta amandman sprejet, potem bi dr. Žerjav svojo politiko lahko obesil na klin. Zanj se namreč vlada ne izplača, kakor hitro bi ne mogel več preganjati uradnikov.

Tako stoji sedaj zadeva s temi amandmani, o katerih je pač svobodno poročati, ker jih je fin. minister predložil javnosti, ni pa dovoljeno na nje navezovati lažnjive komentarje. Kar bo sprejeto z glasovi SLS, za to sprejememo vso odgovornost. Za to pa, kar se »Jutru« vsak dan sanja, ne bomo nosili odgovornosti mi!

Politika na ljubljanski borzi.

Na včerajšnjem običnem zboru ljubljanske borze je gospod Ernest Hieng, znani zagrižen pristaš SDS in zaupnik te stranke nastopil proti uradniškemu zakonu, na kateri so bile zastopane vse panoge naših pridobitnih krogov in predlagal, da se mesto uradniških kandidatov gg. ravnatelja Čecha, inž. Remca in V. Medena, izvolijo v upravni svet sledeči gg. zaupniki SDS: Gregorc, Bollaffio in Kavčič. Tako je SDS zanesla svojo pogubno politiko tudi v ljubljansko borzo, da jo uniči. SDS je itak vedno nasprotovala tej ljubljanski gospodarski ustanovi, ker pa jo ni mogla uničiti od zunaj, se je hoče sedaj polastiti in jo spraviti v tisto usodo, ki zgrabi vsak zavod, v katerega stopi konjsko kopito SDS.

Naj bo SDS pomirjena, bomo že poskrbeli, da bo tudi ta rokavica, ki ste jo vrgli slovenskemu gospodarstvu, o pravem času pobrana. Žal nam je le, če bo pri teh obračunih trpela tudi borza.

SVETOVNA GOSPODARSKA KONFERENCA.

v Zeneva, 22. marca. (Izv.) Turška vlada je imenovala bivšega finančnega ministra Hasan beja za zastopnika na svetovni gospodarski konferenci, ki se bo vršila 4. maja v Zenevi.

ČESKOSLOVASKA IN RUSIJA.

v Praga, 22. marca. (Izv.) Kakor javlja »Nova doba«, je odloženo de iure priznanje Rusije radi protesta narodne demokratske stranke in slovaške ljudske stranke.

Spominjajte se
Podpornega društva siepih,
Ljubljana, Wolfova 121

J. Š.

Čsl. šolska politika.

Ko tvorijo sedaj kat. stranke najmočnejši steber čsl. vlade, da mora iti šolska politika po drugačnih poteh kakor takrat, ko so bili socialisti odločujoča moč v vladi. Ker je bila jezikovna na tehnični v bivših vladah narodne koalicije, je čsl. ljudska stranka rešila, kar se je dalo rešiti. Tako je bil sprejet kompromisni zakon, po katerem je sicer verouk v ljudski šoli obvezen predmet, toda »učence ostalih veroizpovedi more okrajni šolski svet oprostiti te dolžnosti, ako v ta namen vložijo njihovi starši ozir. zastopniki staršev pisмено vlogo.« Volitve v šolske svete so se vršile po volivnem redu socialističnega ministra in to pred sedmimi leti, ko so se imeli socialisti s 147 mandati skoraj vso moč v rokah in so se katoličani šele začeli oporositel od veronauka. Pred začetkom vsakega šolskega leta je svobodomiseln časopisje s socialisti na čelu z vzemi mogočimi sredstvi agitiralo za to, da starši oprostiti svoje otroke poučevanja kat. veronauka. Strogost ali netaktika kateheta in vsa zbirka protikatoliških natolcevanj in laži je pomagala v tem boju.

Učiteljstvo, ki je v ogromni večini ravno tako slepo orodje socialistov kakor je bila svoj čas večina slovenskega pokoren sluga SDS, je vneto pomagalo v protikatoliškem boju. Ponekod, kakor n. pr. v Smichovu v Pragi je učitelj napisal prošnjo za oproščanje veronauka na tablo. Drugod so bile šole okrašene z oglasi, da se formulirji takih prošelj dobe pri šolskem slugi. Na nekaterih šolah so agitirali tako, da so pri vpisu opozarjali učence, do kdaj in kako morajo vložiti prošnje tisti, »ki se nečejo učiti verouka«.

Ta svoboda oprostitve kvorno vpliva na disciplino. Učenec lahko posluša kateheta ali ne, in se uči, ako se sam hoče. Katehet ga ne more kaznovati, ker sicer bo učenec doma kazem stokrat povečal in versko mlačni starši ga bodo oprostili veronauka, da bo lahko med tem časom s svojimi tovariši igral tako omiljen nogomet, kar je gotovo prijetneje kakor sedeti v šoli.

Državni prazniki, zlasti Husov dan, pomenijo vedno napad na versko prepričanje otrok. V »tankah, potrjenih od socialističnega ministra, ni niti o začetnikih čsl. prosvete, sv. Metodu in o njegovem bratu sv. Cirilu in ne omenja se niti prvi češki kršč. knez sveti Václav (921—929), pač pa se na široko opisuje Husov in Žižkin boj proti kat. Cerkvi. Čitanke, kakor njihovi svobodomiseln očetje, zamlčujejo, da so Hus in Češki bratje kljub svojemu krivoverstvu živeli po kat. naukih in da so najostreje obsojali brezverstvo, ki ga širijo svobodomiselnici v Husovem imenu.

Katoliški učitelji so bili pravi mučniki. Plzenjski šolski nadzornik Uhlik je n. pr. proglasil, da ne trpi v svojem okraju nobenega učitelja klerikalca. Ker ni imel zadostne kvalifikacije, je deželni šolski svet protestiral proti njegovemu imenovanju. Socialdemokratski minister Bechyně pa ga je kljub temu imenoval, da bi »nadaljeval in vršil protiklerikalno in socialistično agitacijo«. Nadzornik Dlouhý pa je slabo ocenil nadučitelja Šeska in ga vrgel iz službe, ker je pel v cerkvi na koru. Ko se je na Telovo l. 1925. udeležil procesije, mu je učiteljstvo na sestanku zagrozilo, da si kaj takega ne da več dopasti in da mora na vsak način proč.

Nova vlada ljudskih in agrarnih strank ne more trpeti takega počenja. Ona hoče, da se Českoslovaška, ki je konsolidirana v

vseh drugih ozirih, konsolidira tudi v ljudsko-šolski in srednješolski politiki. Bila je dobra poteza, da čsl. LS ni prevzela prosvetnega ministrstva, ker bi bil to v Husovi deželi prevelik in prenašel preobrat, in bi zato socialistično učiteljstvo sabotiralo delo ministra, zlasti ker so socialistični listi — podobno kakor »Jutro« v SHS — polni prerokovanj o skorajšnjem padu vlade. V osebi agrarnega poslanca in vernega ter vsestransko pravičnega protestanta dr. Hodže je prevzel ministrstvo prosvete mož na svojem mestu. Kljub protestom socialističnega učiteljstva je začel izvajati naredbo, da se naj pred šolskim pragram neha vsaka politika. Učiteljstvo je opomnil, da morajo služiti ljudstvu ne pa ljudstvo njim. Ravno kar je pripravil zakonski načrt, ki bo zvišal sramotno nizko pokojnino učiteljstva na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji, ki je bilo nastavljeno na verskih šolah. Plače učiteljstva na verskih, katoliških in protestantskih šolah v teh krajih se po novem načrtu zenačijo s plačo učiteljstva državnih šol. Ukine se nekaj srednjih šol ter se jih nadomesti s strokovnimi. V svojem poročilu v parlamentu je pred nekaj dnevi proglasil, da bo po novem načrtu v vseh srednjih šolah obve-

zen razen nemščine še eden slovanskih ali pa svetovni jezik. Od slovanskih jezikov bodo prišli v poštev srbohrvaščina, bolgarščina, poljščina in zlasti ruščina. Kdor obvlada ruščino, se hitro nauči ukrajinščine in beloruščine. Českoslovaška hoče biti seveda pripravljena na čas, ko se bo definitivno reševalo ukrajinško in belorusko vprašanje. Gotovo je, da so Ukrajinci in Belorusi v sovjetski Rusiji vedno manj zadovoljni samo z narodnimi in navideznimi političnimi pravicami v boljše- viški Belorusiji in Ukrajini. Oni hočejo popolno samostalnost tudi v gospodarskem in političnem oziru. S podporami beloruskim in ukrajinškim dijakom si hoče Českoslovaška zagotoviti naklonjenost teh narodov.

Značilno je, da se je protestant dr. Hodža v parlamentu zavzel za zboljšanje stikov z Vatikonom in dokazoval, da je to v državnem interesu. Rešiti hoče tudi vprašanje organizacije pravoslavne cerkve, da ne bo več za njo spor med carigradskim in srbskim patrijarhom in da se ne bodo več skrivali v njen plašč — komunisti. — Kratko: Dr. Hodža dokazuje, da je tudi slabe zakone mogoče dobro izvajati. Ni pa daleč čas, ko se bodo izpremenili tudi šolski zakoni.

Kaj se godi doma

Materinski dan v Ljubljani.

Slovenska kričanska ženska zveza priredi dne 25. marca 1927 ob 8 zvečer v veliki dvorani Uniona »Materinski dan« s sledečim sporedom:

1. Orkestralna točka.
2. Slavnostni govor. Govori g. prelat dr. Slavič, vseuč. profesor o Ljubljani.
3. Zvestoba, Johann Brauns.
4. Arija Tosca. — Oboje poje gdč. Slavka Saksova.
5. Nastop Orlice: Pesem slovenskih deklet. Štiri proste vaje.
6. Zborovo pelje Slo. glasb. društva »Ljubljane«.
7. Dve deklamaciji. Gdč. Anica Zalarjeva.
8. Orkestralna točka.
9. Vdova, Gračaninov.
10. Dekle, Niewiadomski. — Obe tečki poje gdč. Saksova.
11. Orkestralna točka. — Godbene točke igra dijaški orkester Prosvetne zveze.

Vstopnice v predprodaji v trafikih v Unionu po 10, 5, 3 in 2 Din.

Predzgodovinski človek v postojnski jami.

V jamah postojnske kotline od sedaj ni bilo nikakega sledu o naselbinah predzgodovinskega človeka, slikih onim, ki so se ugotovile v raznih jamah južnozpadnega Krasa. Jama, najbližja Postojni, v kateri so se našli ostanke iz prazgodovinske dobe, se nahaja pri Razdrtem ob vnožu Nanosa, katero je raziskal l. 1899. g. Perko.

Do zadnjega časa se je domnevalo, da v slavni postojnski jami prazgodovinski človek ni iskal zavetja, čeprav so se v raznih posledkih našli ostanki raznih predpotopnih živali. Da je mnogo pozneje človeška noga stopila v te podzemne prostore, nam priča le napis in letnice od 1213 pa do 1800, ki se nahajajo na stenah stranske jame »starih imen«, ki se nahaja levo »velikega doma«. Toda zanimivo odkritje jamskega ravnatelja Perka, dovršeno po 20 letnem trudu, dokazuje, da je v tem starem delu jame bival človek že v prazgodovinski dobi. Skoraj popolnoma pokriti po apnenu so se namreč zdaj našli razni deli človeškega okostja: čeepine, prsnega koša, posebno pa dobro ohranjena čeljust s popolnim zobovjem. Okostja so tri: dveh odraslih in otroka. Čeprav so okostja skoraj popolnoma pokrita z apnencem, bi bilo

težko določiti njihovo starost, ko bi se ne bile našle ravno tam čeepine prazgodovinske lončene posode. Da je posoda iz predzgodovinskih časov, nam dokazujejo okraši: vdolbene vodoravne in navpične črte. Ostaja le vprašanje, iz katere prazgodovinske dobe je posoda in okostje, kar pa je težko dognati iz drobec, ki so se našli.

Slovenci v Italiji

Strah pred vojno na Goriškem.

Še preden so italijanski listi s svojimi velikanskimi naslovi o napetosti med Jugoslavijo in Italijo do skrajnosti razburili prebivalstvo, se je pojavila med Primorci prav nalezljiva bolezen izseljevanja. Niso samo gospodarske potrebe in tudi ne nezno življenje pod sedanjim režimom silili Slovence da se selijo; strah pred novo vojno je pripravil mnogo kmetov do tega, da so prodali posestvo in hišo in odšli v svet. Kdor ve, kaj so goriški begunci pretrpeli, kdor je videl ruševine, na katere so se povrnili, kdor ve, koliko bridkih razočaranj je prinesla Goričana vojna odškodnina, se temu pojavu ne more čuditi. Te dni je zopet neki kmet v Volčah prodal svoje imetje in se izselil prav iz bojazni pred vojno. In prav v tem razpoloženju je italijansko časopisje objavilo znane alarmantne vesti o možnosti konflikta med Jugoslavijo in Italijo. Italijansko časopisje na Primorskem je te senzacionalne vesti še veliko bolj pretiravalo kakor časopisje iz kraljestva.

Nov udarec Trstu.

Komaj se je polegel krik, ki so ga zaglali tržaški trgovci z alarmantnimi članki v italijanskih listih o naglem propadanju Trsta, že vam zadene Trst nov udarec. »Giornale d'Italia« objavi znane članke o vojnih pripravah naše države, »Piccolo«, »Popolo di Trieste« in »Sera« postavijo nad članke velikanske naslove: Jugoslavija grozi z vojno. Trsta, posebno trgovskih krogov se v trenutku polasti silna nervoznost. Morda kdo poreče, da pretiravamo. Pa naj pogleda na tržaške ulice. Za ponedeljkov »Piccolo della Sera«, ki izide opoldne, so se Tržačani kar trgali; pri razprodajkah na ulici so stale cele vrste. Da

take alarmantne vesti trgovini škodujejo, je preznana stvar; škodujejo pa gotovo najbolj mestu, ki je v stalnih trgovskih zvezah z našo državo. Če pomislimo, da se Trst nahaja na meji, nadalje, da je malo uvidnih ljudi v Trstu, ki bi ne bili prepričani, da ne nučijo sedanjih položaj Trsta z mednarodnega vidika nikakega jamstva stabilnosti, potem nam postane razburjenost tržaških krogov umevna. Ali je kaj čudnega potem, da slišiš te dni na tržaškem tramvaju opazke, kakor: »Semo proprio maledetti« (Zares prokleti smo)! Tržačani bodo hvaležni »Piccolo« in »Popolo« za zadnje uvodnike! Čez nekaj dni bomo v »Piccolo« gotovo našli pričetek druge serije člankov o nazadovanju in možnosti rešitve Trsta. Da je Tržačanom res upadla vera v bodočnost mesta, nam dokazuje tudi dejstvo, da nikdo noče več zidati v Trstu; prav v zadnjem času je likvidiralo več stavbnih podjetij.

Slovenski kmetje pred deportacijo?

Nedavno se je v Jelšanah kakor blisk razširil glas, da bo kakih 10 do 15 kmetov, ki so bili takoj po vojni prišasti komunizmu, deportiranih na Ljuparce otoke. V vsi je nastala prava panika. Vsak kmet se je prestrašeno pral: »Ali sem jaz tudi med tistimi? Danes je v Istri vse mogoče. Jaz vendar nisem bil nikdar komunist.« Vse je ugrabilo, ali je ta, ali je oni. Res, Jelšane so v političnih bukvah reškega prefekta zapisane kot komunistično gnezdo. Do tega pa je prišlo tako-le: Bilo je v tik povojnih časih, menda l. 1919. Iz Nove Krašne je prihrumela v Jelšane velika množica mož in fantov, oboroženih z dobrim jezikom. »Mi hočemo staro pravo! Vse za pravo! Karabinerji so se v prvem hipu prestrašili, da je izbruhnila prava revolucija: da bi se izognili hujšemu, so pustili kmete, da so dali duška svoji ogorčenosti proti bogatinom. In res, ko so se kmetje dobrodu izkričali, so se mirno vrnili domov. S tem je bilo revolucije konec. Končno kmetje niso imeli drugega namena, kakor da malo pokričijo. Takrat jim nihče ni štel tega v zlo. Vsa dežela je imela takrat nekako komunistično naslado. Fantje so se vračali iz Rusije in tam so prisojstvali takim »špasom«. Pa so hoteli poskusiti, ali bi tudi Jelšanam pristojala taka demonstracija. Takrat je bil pač po vsej Italiji komunizem v modi. A danes? Kdo se spominja v Jelšanah na tiste čase? Kje najdeš kmeta, ki verjame v komunizem? In vendar vam pride reški prefekt s predlogom za deportacijo jelšanskih kmetov! Kraljevni varnostni organi so prefektu razložili, da v Jelšanah ne obstoji prav nobena nevarnost za komunistično vstajo in prefekt je odnehal. V Jelšane se vrača zopet mir. Dogodek kaže, kako slabo poznajo italijanski upravitelji slovensko ljudstvo.

Izvrstna poštarica. Znano je, da dela pošta vse mogoče ovire slovenskemu časopisju. Slovensko časopisje prihaja naročnikom z velikimi zamudami, ako sploh srečno despe naročniku v roke. Včasih se zgodi, da domači poštar vrne list upravnistvu s pripombo »Zavrnjeno«, medtem ko naročnik lista sploh videl ni. Gotovo med najbolj iznajdljive je treba prštevali poštarico v Materiji. Škoda bi bilo v državi, ki ima malo kuriva, vreči kar v koš slovenske časopise. Brihtna poštarica gotovo pridno preštudira vsak govor ministra narodnega gospodarstva Belluzzo, saj je vneti fašistinja. Kaj čudnega potem, da je prišla na idejo, da bi se dalo s slovenskimi listi kuriti peč! Istrani so sedaj radovedni, katera druga ideja bo sedaj padla v glavo nadebudni fašistini, ko že sije nad Materijo pomladansko sonce.

Proces proti slovenskim predavateljem. V ponedeljek 18. t. m. se je vršila na preturi v Senožeh ob ravnanju proti prof. Kosovelu in dijaku Saksi iz Trsta, ki so jih karabinerji zatožili, da sta novembra meseca imela v Dolenji vasi sestanek z družbeniki »Taborca« ne da bi ga javila varnostnim organom. Obtožbenca je branil dr. Sedmak iz Trsta, sodil je sodnik De Costi s sežanske preture, državne pravdnika je zastopal domači krmar. Državni pravdnik je predlagal, naj se obtožbenca oprostita, ker ni za obsodo potrebnih dokazov. Dr. Sedmak je vztrajal pri zahtevi, da se obtožbenca morata oprostiti, ker nista zagrešila kaznjivega dejanja. Dokazal je, da ne gre za javno zborovanje, ampak za pripravi sestanek za občni zbor, na katerega sta bila obtožbenca povabljeni od društva kot odposlanca osrednje organizacije v Trstu, da predavata. Sodnik je sprejel zagovornikovo tezo in oba obtožbenca oprostil, »ker dejanje ne predstavlja prestopa.« Tožitelj karabinerski brigadir je izpovedal čisto objektivno, kar mu je bilo znanega, kajti takoj je videl, da je postal žrtev domačih ovaduhov.

Beethoven: Deveta simfonija.

(Dirigent dr. J. Čerin.)

Dne 19. marca smo čuli drugo Deveto v Ljubljani. To je interpretiral g. višji kapelnik dr. Čerin. Imel je za mariborskim pomnožen ljubljanski divizijski orkester, pri katerem je sodelovalo tudi nekaj članov ljubljanskega Orkestralnega društva; zbornsko partijo je pel zbor mariborske Glasbene Matice, v solih so sodelovali: zagrebška primadona gospa Zikova (sopran), gospa Pospisilova (alt), gospod P. Burja (tenor), g. Križaj (bas), razen Burje vsi člani zagrebške opere. Dr. Čerin je pri tej priliki praznoval tudi svojo šestdesetletnico, h kateri mu čestitamo. Ljubljanci so v ogromnem številu posetili koncert kakor tudi generalko ter počastili jubilarca s številnimi venci in burnim aplavzom.

Deveta je morda najvišja in najtežja naloga, ki se je dr. Čerin lotil in reči moramo takoj, da tako izvrstnih izvajalcev, kar vemo, še ni združil pod svojo taktirko ter da tako častno morda kljub vsemu še ni rešil svoje naloge kakor baš za svoj in Beethovnov jubilej.

V časopisih je pred izvedbo obljubil podati Deveto — v Beethovnovem duhu, historično objektivno in v resnici se je njegova Deveta od moderne Poličeve ločila: tam moderni čustveni subjektivizem in temperament kakor smo ga vajeni od impresionistične interpretacije tu pa baš nasprotno. Če bi hoteli pretirati, bi rekli, da je Polič podal sebe.

Čerin pa Beethovna. Spričo dejstva, da sta oba podala vse, kar sta bila zmožna, moramo biti veseli te tekme.

Vendar nastane načelno vprašanje, kakšna interpretacija stare umetnine je absolutno »pravilna«. Zaenkrat držimo, da je edino »pravilno« podal svoje delo nemara samo komponist dela, precej pravilno morda tudi kateri drugi njegov sodobnik, danes pa, po sto letih, nam je zgodnjeromantični sentiment že v toliko neznan, da o povsem objektivni, to je Beethovnovi interpretaciji Devete skoro ne more biti več govora, ker smo današnjiki po čustvu in umetnostnem nazoru čisto drugačni ljudje. Preostane nam samo, da ali podamo staro skladbo moderno prečuteno ali pa, da jo podamo s tendenco po »historični objektivnosti«, za katero pa nimamo več pravega ključa in je zato edino sporočilo predpisane dinamika s tempji vred, vse premalo. (Zakaj v B. času so skladbe tudi čustveno, temperamentalno, agogično podajali, vsaj takrat je bil tempo rubato že najmanj sto let znan.) Za impresionizma je veljala za vrednoto posebna nota v interpretaciji, čas je prenesel celo večje posilbe partiturnih predpisov. V najnovjšem času, kakor mi je znano, predpisujejo neki protimpresionisti za »objektivno« interpretacijo tako s suhim metronomom in zavrtačjo celo dinamiko, hoteč tako nekako izločiti subjektivni element iz podajanja kakor vidimo podobne tendence tudi v moderni arhitekturi, plastiki in slikarstvu.

O tekničem najmodernejšem »objektivizmu«, ki bi ustrezal najnovejšim zahtevam, ni bilo govora ne pri g. Poliču ne pri dr. Čerinu.

Dr. Čerin, vzgojen v starejši, poznoromantični in realistični šoli, je hotel podati na podlagi zanesljivih, pa redkih sporočij »pravega« Beethovna, vendar dvomimo, da je bil Beethoven tako nesentimentalen! Ta poizkus zrcali dr. Čerinovo zaključeno umetnostno naziranje kakor Poličeva interpretacija Poličeva, mlajšega, in sedaj — kateri torej prvenstvo? Ena je bližja nam kakor Beethovnu, druga bližja Beethovnu kakor nam, pa vendar ni čisto adekvatna; ena je bila odkrito čustveno občutena, druga hote nesentimentalna, ena toplotemperamentna, druga umerjena in močasto odtehtana. S stališča sodobne objektivne interpretacije bi skoro dali prvenstvo dr. Čerinu, čeprav pri njem najbrž ne gre za hipermodernijo nego za starejši objektivno-realistični umetnostni nazor, ki mu je najmodernejša umetnostna nazornost notranje nekaj sorodna. Večina naših glasbenikov pa, danes še vedno impresionistično (temperamentna in čustvena agogika, podčrtavanje harmonskega, osebnata nota v podajanju) čutečih in vrednotujočih pa bi se nemara odločila za g. Poliča. Možna sta oba načina podajanja, vsak ima svoje vrednote za nas.

Dr. Čerin nam je tako pokazal skladbo zopet od druge strani kakor Polič in hvaležni smo mu zato in mu k uspehu čestitamo. Mariborska Matica je častno rešila svojo nalogo, gotovo ne slabše od ljubljanske, ima pa poleg tega boljši povprečni glasovni material. Tudi solistom Čerinove Devete bi dejal, da so umetnostno ali po glasovnem materialu bolj učinkovali od domačih. Če se simfonija še enkrat ponovi, mislim, bo koncert še enkrat raz-

prodan. Če bi imeli Slovenci kaj čuta za slovensko stvar, bi nemara dali skupno Deveto v prid Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ki se baš te tedne rojeva iz ganljive revščine... toda skoro si predloga ne upam staviti, ker zgleda, da je v naših razmerah — neizvedljiv.

S. V.

Antigona v Škofji Loki.

Živimo v časih, ko se giblje vse v materializmu, ko hiti vse za tem, kar mu neposredno daje kruh, ko se je tako bogato slovestvo grških pisateljev izrinilo iz šol, latinskemu pa prirezale peruti. Vendar se pa še dobe zavodi, ki hočejo na odru pokazati učencem veličastno krásoto stare grške drame. Ko smo pred nekaj leti videli v škofjskem zavedu v St. Vidu Ašhilovo trilogijo Orestijo in Sofoklejevega Kralja Ojdiopa, smo kar strmeli nad mogočnostjo, ki jo je ustvaril božanstveni grški duh. In to več stoletij pred Kristusom! Da so to priredili dijaki humanistične gimnazije, ki je še ohranila pouk latinščine in grščine v prejšnjem obsegu, se da še razložiti. Z mešanimi čustvi smo pa šli 19. marca v uršulinski samostan v Škofjo Loko, da bi videli Sofoklejevo Antigono, ta biser grške drame, ki je naj bi uprizorile gojenke tamkajšnje učiteljice.

Kako se naj zatope dekleta v svet, ki jim je popolnoma tuj, zatope v moške vloge, predstavljajo zbor grških stavev? Ko se je po odprlo pozorišče in so priskakljale po prvem prizoru na oder v krasnih grških oblekah, po-

Dnevne novice

★ Umeščen je bil včeraj 22. marca 1927 na župnijski Crni vrh nad Polhovim gradcem g. Janez Dovč, župni upravitelj ondi.

★ Smrtina kosa. V Dobu pri Domžalah je dne 19. t. m. umrl Slavko Podbevšek, najstarejši sinček posestnika Franca Podbevška. Naj v miru počiva! Preostalih naše iskreno sožalje!

★ Ukinitve gospodarskega in računskega preglednega oddelka v poštne ministristvu. V poštne in brzojavne ministristvu bodo ukiniteli takoj ko bo sprejet novi proračun — dosedanjí gospodarski in računsko pregledni oddelki. Posli teh dveh oddelkov preidejo deloma k poštneemu in deloma k osebnemu oddelku. Obenem s to redukcijo bo izvršena tudi redukcija uradnikov in slug, ki so nastavljeni pri poštne ministristvu in pa pri poštne ravnateljstvu v Belgradu. Opuščenih bo v Belgradu 130 poštne uradnikov in služiteljev. Pri poštne ravnateljstvu v Ljubljani, v Zagrebu in v Novem Sadu bo črtanih le 5 uradniških mest. Ministrski nadzornik Lipuš se mudi v Sloveniji v svrhu ugotovitve staleža poštne osebe.

★ Iz ljubljanske inženerske zbornice. »Uradni list« št. 29 od 16. marca t. l. priobčuje razglas inženerske zbornice v Ljubljani, s katerim se na temelju veljavnih predpisov pozivljajo vsi inženjerji in arhitekti v Sloveniji in Dalmaciji, ki samostojno ali kot nameščenci podjetij vršijo inženersko-tehnične posle, da se do 31. marca t. l. prijavijo zbornici radi vpisa v njeno matiko. Obenem se pozivljajo vsa zasebna podjetja in obrati, ki v svojem delokrogu vršijo taka dela in imajo nameščene inženjerje, da do istega roka, 31. marca t. l., prijavijo ljubljanski inženerski zbornici točne podatke o nameščenih inženjerjih. Ta poziv zadeva poleg gradbenih podjetij tudi strojne in električne naprave, rudarske in topilniške naprave, gozdarske in agronomije, kmetijske-tehnične naprave in inženersko-geometrijske posle. Nadalje vabi zbornica vse one inženjerje in arhekte, ki so tačas brez stalne zaposlitve, da ji sporočijo svoje osebne podatke radi pravilne in popolne evidence.

★ Za »komoro« (Kammer) imamo mi že davnej izraz zbornica. To v vednost tistim, ki tega še ne vedo. V prihodnjic naznanil takih zastopstev, ki tega ne vedo vpoštevati, sploh ne bomo objavljali.

★ Zrebanje loterije za zgradbo Ljudskega doma v Novem mestu je vsled nepredvidenih zadržkov odloženo na poznejši čas. Dan zrebanja bomo pravočasno javili v časopisih. — Akcijski odbor za zgradbo Ljudskega doma v Novem mestu.

★ Popravek. V našem telefonskem poročilu o dr. Zerjavu se je vsled slabe telefonske zveze vrnila majhna napaka. Dr. Zerjav je bil namreč nekaj časa predsednik večinskega sindikata trboveljskih in drugih delničarjev Slovenske banke.

★ Na obnem zboru Zveze jugosl. prostovoljcev za Slovenijo dne 12. t. m. je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik dr. Lav. Mastnak, podpredsednik Avg. Kuster, poslovedja St. Velkovrh, odborniki: dr. Gašp. Peckle, Joško Jeras, Ivan Zorc in Ant. Habe. — Važnejše zadeve bo odbor javljal v časopisju.

★ Res hitra pošta. Od Radomelj do Ljubljane je kake tri in pol ure pešhoje. Pismo pa potrebuje od tam do Ljubljane točno 13 dni, torej toliko, kolikor bi morda normalno potrebovalo z Alaske ali Kamčatke. S prav točnim naslovom je bilo oddano za me pismo po poštne pečatu v Radomljah dne 8. marca

joč zmagovalno pesem — da so se zamenjali starci z živahnimi dekletji, ni prav nič motilo, še poživilo je dramo — smo ostrmeli. Krasno pelje — izborna kompozicija g. kaplana Klemenčiča — ritmičen ples, estetično dovršen, spremljan z okusnimi kretnjami — vse to je prekosilo naše pričakovanje. Koliko truda, koliko vaj je bilo treba, da so pokazale gojenke vse v toliki dovršenosti! Mogočen je bil Kreon po postavi in opravi, celo glas ni prav nič motil, samo semtertja je prehitro govoril, če je bil razburjen. Njegovo tanzanje ob smrti sina in žene je bilo malo pretirano, ker kazi estetik. Večji učinek bi se dosegel z bolj naravnim govorjenjem in spremljanjem harmonija, prepletanjem z bolestinami vzklili violine. Junaška Antigona in boječa Ismena sta bili srečno izbrani. Hajmon je izvrstno pogodil vlogo kraljevega sina. Sploh, čestitati moramo vsem igravkam, da so si vzele toliko truda, da so nam tako vzorno tolmačile še vedno lepega Sofokleja, in to — ineredbile auditu — brez šepetale! Slišali smo celo, da ena igravka celo vso dramo na pamet. Potem si lahko razložimo toliko sigurnost vseh v nastopu.

Zavodu, ki hoče dati gojenkam vpogled tudi v staro kulturo, smo hvaležni mi, ki smo to predstavo videli, hvaležne so gotovo pa tudi gojenke, da so imele priliko pogledati v ta lepo lep svet grške kulture. Samo škoda, da na nekaterih izrečno povabljenih gostov ni videlo tega še drugo občinstvo! Zeleli bi, da bi se predstava ponovila in se dala prilika tudi drugim, da vidijo, kaj je ustvaril grški duh in kako mojstrsko so dale marljive gojenke življenje mrtvim osebam.

1927, in je — kakor kaže poštne pečat v Ljubljani — dospelo semkaj dne 21. marca 1927 ter mi bilo dostavljeno 22. t. m. — Popolnoma jasan in točen naslov navajam dobesedno ter podpisujem s tem to notico: V... g. Fran Kristan, občinski revizor itd. pri velikem županu — Ljubljana — Palača velikega župana na Bleiweisovi cesti. — Kam pa bi moglo biti ob tako jasnem naslovu poslano pismo drugam? — Ne gre toliko za ta primer, marveč za točno funkcioniranje pošte, ker rodi taka neopravičljiva zakasnelost lahko marsikdaj nedogledne posledice. — F. K.

★ Lesna industrija! la remscheidske žage za polnojarmenik, mlinске krožne in druge, smirkovne plošče, pile, dobite najceneje pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg. Zahtevajte cenik.

Do velike noči

je komaj še en mesec. Opozarjamo vse one, ki imajo namen nabaviti si novih oblek, da ne odlagajo z naročili, da bo mogoče vsakogar najboljše zadovoljiti.

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Ljubljana

© Krekovec! V petek, na praznik Marijinega Oznanenja bo imela ljubljanska Krekova mladina izlet k Sv. Katarini. Ob sedmih zjutraj gremo k sveti maši v frančiškansko cerkev, po sveti maši ob pol osmih zbirališče pred Akademskim domom in takoj nato odhod skozi Šiško in Podčerk k Sv. Katarini. Hrano vsak seboj! Povabite na ta izlet prijatelje in prijateljice krščansko socialistične mladine! Pridružili se nam bodo tudi tov. akademiki in obeta se prijetno razvedrilo v prosti naravi. Opozarjamo na točen odhod! — V soboto 26. marca ob pol devetih zvečer bo priredil krščansko socialističen akademski klub »Borba« akademijo v dvorani akademskega doma na Miklošičevi cesti. Dolžnost vsakega krekovca je, da prireditev poseti, kar mu ne bo žal, saj nam tov. akademiki jamčijo za popoln uspeh. Agitirajte, da bo dvorana premajhna za vse posetnike!

© Umrla je v ponedeljek ponoči ga. Minka Jelačin roj. Traun, soproga tovarnarja in veletrgovca. Pokopali jo bodo danes ob 4 popoldne. Blag ji spomin! Preostalih naše sožalje!

© »Slov. Straža« ima nocoj ob 19. uri svoj obični zbor v I. nadstropju Jugoslovanske tiskarne.

© S. K. Jadran. Opozarjamo na sportno skioptično predavanje danes zvečer ob 8 v Rokodelskem domu. Predava dr. Šarabon. Vstopnine ni.

© Zestonj v kino — je težko priti; omogočeno pa je vsakomur, da si brez vsake vstopnine ogleda lepe skioptične slike, združene z zanimivim predavanjem, ki se bo vršilo v četrtek, dne 24. t. m. ob 20. uri v glasbeni sobi moškega učiteljskega na Resljevi cesti.

© Nesreči. Včeraj ob 6 zjutraj je dimnikarski mojster Josip Bevc ometal dimnike na Vidovdanski cesti, pri čemur se mu je spodrsnilo in je padel na cesto. Zvinil si je levo novo ter se tudi notranje precej poškodoval. — Mlekario Frančiško Skopeč je v ponedeljek napadel v Sp. Šiški velik pes in jo podrl na tla, pri čemur si je zlomila roko.

© Policijske vesti. Policija je aretirala pet oseb in sicer dva radi tatvine in gošufije, dve radi postopanja in nekega dobrasrčnega sina, ki je grozil svoji materi, da jo ustrelji z revolverjem. — Policija beleži več tatvin in slučajev v kaljenja nočnega miru. Izredno visoko pa je število voznikov, kar 17 jih je, ki so se pregrešili zoper cestnopolicijski red, za kar bodo morali plačati kazen.

© Tatvine. Nekemu sportniku je neznanec ukradel na sportnem prostoru »Primorje« manjšo vsoto denarja in zlato veržico. — V neki gostilni v Sp. Šiški je bila ukradena strojnemu krojaču Ivanu Mohorčiču črna suknja, vredna 1200 Din. — Gospej Rozi Marinškovi, ženi kovaškega mojstra, je bila ukradena nova obleka.

© Krompirjev tat. Agent ljubljanskega kriminalnega oddelka g. Hauptmann je aretiral nekega 23 letnega Gustava Tavčarja, ki je prodajal na trgu ukraden krompir. Tavčar je nakradel in prodal okoli 900 kg krompirja in ga prodajal na trgu po 1.50 do 1.75 Din kg. Posestnici Ani Lebnovi je ukradel vrečo s 65 kg krompirja, ostali krompir pa je pokradel iz kleti mesarja Kocjana na Poljanski cesti in iz kleti deželne bolnice. Kradel je tako prefrigan, da lastniki tatvine niti opazili niso. Tavčar je predan sodišču.

© Veliko izbiri raznega perila in bluz priporoča Ign. Zargi, Sv. Petra cesta.

© Vrtnice, nizke, visokodebelnate, vrtnice plezalke, pritlikave marelice, črešnje, višnje, divjo trto, lepotično grmovje, flider za živo mejo, razne trajnice nudim občinstvu v mestu in na deželi. Sprejemam napravo in negovanje vrtov. Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg 3.

Cipke kleklane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec načeneže pri Gredni in Cihvarski zadrugi Ljubljana, Kongresni trg

Maribor

□ Včerašnje poročilo o veletrističnem predavanju, ki se bo vršilo jutri, v četrtek, popravljamo v toliko, da bo g. prof. Janko Mlakar predaval raven o turah na Veliki Klek tudi o turi na Jungfrau. Predavanje bo pojasnjevalo 48 skioptičnih slik.

□ Uradno popravljani volivni imeniki za Maribor so izvršeni in po tej popravi ima mariborsko mesto na papirju 8157 volivcev in sicer 1468 več nego pri zadnjih volitvah. Politične stranke so spravile potom reklamacij v imenik okroglo tisoč volivcev. Pri zgoraj omenjenem prirastku 1468 je 250—300 takih, ki že ne bivajo dva in več mesecev v Mariboru, a še ne šest mesecev drugod in še nimajo volivne pravice na drugem kraju ter se še ne smejo črtati. Gotovo je med vpisanimi volivci kakih 500 takih, ki niso odjavljeni in bi bilo mogoče natančno število res pravih volivnih upravičencev ugotoviti po kakem največjem ljudskem štetju.

□ Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 28. marca se nadaljuje etični cikel. Univ. prof. dr. Veber iz Ljubljane bo predaval o »Razumu in vestih«.

□ V Mariboru najlepši spomladanski dnevi — po vrhovih Pohorja pa najugodnejši čas za smučanje. Zadnja nedeljo je bil v Mariboru gorak spomladanski dan; na Klopnem vrhu na Pohorju je pa kar mrgolelo smučarjev iz Maribora in drugod, ki so se zabavali pod žarki spomladanskega solca s smuko pred in popoldne. Na Klopnem vrhu je še namreč snega za dober meter in je ravno prav trd za smuko.

□ Nov avtoomnibus naročen. Mariborska občina je že naročila nov avtomobil za prevažanje oseb, od znane švicarske tvrdke Saurer, ki ima svoje glavno zastopstvo in tovarno na Dunaju. Saurer vozovi so eni najboljših in prikladni za naše ceste, ki so bolj hribovite. Mariborska tvrdka Scherbaum ima od firme Saurer tovarni avto, ki vozi že 20 let brezhibno. Ako se bo obneslo to prvo naročilo, bodo sledila še druga.

□ Veliki mestni avtoomnibus bo zopet vozil. Mariborska mestna občina ima velik avtoomnibus za 28 oseb in 2 stojišči ter tehta avtomobil 5260 kg in je vozil na progi Celje—Maribor. Veliko županstvo je pa naenkrat zahtevalo od mestne občine, da mora ta znatno ojačiti vse mostove na državni cesti od Maribora do Celja in še le potem lahko vozi z velikim avtoomnibusom. To se je pa zahtevalo le od mariborske občine, ne pa od drugih težjih tovarnih avtomobilov, ki tudi dnevno vozijo preko lesenih in betonskih mostov na progi Maribor—Celje. Veliki avtoomnibus je nekaj mesecev počival in včeraj je prejela mestna občina od velikega županstva obvestilo, da lahko vozi tudi z velikim avtoomnibusom, a mora prevzeti sama garancijo za eventualne nezgode. Mestna občina je sprejela ta pogoj velikega županstva in veliki avtoomnibus bo začel zopet redno voziti na državni cesti Maribor—Celje.

□ Združenje rezervnih častnikov in bojnikov. Železniške izkaznice so prispele in naj jih člani, ki so izkaznice naročili, dvignejo v društveni pisarni, Jurčičeva ulica 9-I med uračnimi urami, to je ob sredah od 19 do 20 in ob nedeljah od 10 do 11. Istočasno se pozivljejo člani, naj vrnejo tiskovine, ki so jim bile razposlane z okrožnico, čim prej izpolnjene.

□ Brezposeln strojniki, ki je izgubil kot naš državljani službo v Avstriji, se nahaja s svojo mn. gobjno družino v skrajno bednem položaju. Pripravljen je sprejeti vsako delo, samo da nekaj zasluži. Naslov: Dragotin Kessler, študenti, Kralj Matjaževa ulica.

□ Smrti slučaji. V visoki starosti je umrla gospa Viljemina Zupan, soproga uradnika delavnice državnih železnic. Pogreb danes ob 4 popoldne. — Nenadoma je za vedno zatisnila oči komaj 11 letna hčerka policijskega agenta Saksida, Cvetka. Dan pred smrtjo je še radostno skakljala in se smejala. — V splošni bolnici je umrla posestnica Barbara Potnik. Pogrebni zavod jo bo prepeljal v Zgornjo Sv. Kungoto.

Češkoslovaškega vizuma

ne potrebujete, ako potujete na velesejem v Prago, ki se vrši od 20. do 27. marca 1927. Polovična vožnja na železnici. Legitimacije se dobijo: pri Češkoslovaškem konzulatu, Brež št. 8, in zastopniku Matelič & Co., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Celje

□ Orlovska akademija na Jožefovo je pokazala, da je dolgi odmor od zadnje javne prireditve sem celjsko orlovsko družino uspešno vrnil v tehničen kot organizatoričnem oziru. Bil je to triumf tihega, v stalni borbi z nenaklonjenimi razmerami borečega se dela. Ob vpoštevaju dejstva, da celjska orlovska družina nima niti svoje telodavnice niti svojih primernih zborovalnih prostorov, smo bili naravnost presenečeni nad doseženimi uspehi. Ljubki nastop naraščaja, samozvestno izvedene vaje mladenk, nežna igrice gojenk, fascinujoča preciznost mladenec pri prostih vajah in še bolj na bradlji, jedrnat govor br. Peršuha, temperament deklamatorja br. Korena in neustrašni nastop deklamatorčica naraščajnika, strumno izvedene obvez-

ne vaje članov, iz globin deklisknega čuvstva vanja zašle ter z gracioznošjo podane vaje članic, končno pa nepričakovani uspeh članov na drugu, kjer so mogle nekatere kombinacije vkljub neprimernemu odru zadovoljiti tudi razvajeno oko — vse to je bilo za nas, ki smo morda nekoliko podcenjevali delo naše mladine, nepričakovano, up budoče, vse ljubljani in naklonjenosti vredno.

Indian Pasta

Najfinejša specialiteta za čevlie

Novo mesto

Francoski krožek priredi za svoje člane in prijatelje francoskega jezika v četrtek, dne 24. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma večer z recitacijami, petjem, godbo, kratkim komičnim prizorom in skioptičnim predavanjem g. prof. Martela iz Ljubljane o lepotah Južne Francije. Prireditelj namerava obiskati tudi francoski konzul v Ljubljani g. Flach. Začetek ob 17.30. Odh.

Podružnica Jugoslovanske Matice v Novem mestu ima svoj redni občni zbor dne 24. marca t. l. ob 8 zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: 1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnice. 4. Poročilo blaginika. 5. Poročilo pregledovalcev računov. 6. Volitve. 7. Slučajnosti.

Meflika

Radio sprejemno-oddajna postaja: Ob pol 5 zjutraj na Jožefovo je bilo že čuti valovanje glasov in aparat je že deloval ter sprejel petje odhajajočih rekrutov. Z veliko težavo so se ločili in marsikatera solzica se je razlila po licu. — Slovesnega shoda deklet so se menda udeležile vse družbenke. Lepo je to. Naj bi jih posnemali tudi fantje. — Halo! Naša postaja je zabeležila popolnoma nove valove. Dolgo je bilo treba računati, da se izmeri dolžina valov. Po vsebini godbenih točk, ki so se vršile na programu, smo mislili, da smo na Češkem, zdaj zopet na Hrvaškem, a končno smo na podlagi izmerjenja električnih valov videli, da smo v Mefliki na »placu«. Senzacija! Nastopil je naraščaj meliške mestne godbe pod vodstvom požrtvovalnega g. I. Drobnica, ki se je za prvič prav dobro odrezal. In ko je v drugem delu nastopila celokupna godba z naraščajem, smo bili prav zadovoljni. Občinstva je bilo kot v Zagrebu na Zrinjevcu. Saj je bil promenadni koncert, katerega menim so zabeležile tudi druge radio-postaje. — Odkod rožljanje žile, nožev in vilic, trkanje s kozarci? To mora biti kaka svatba ali veselica. Pa sedaj v postu! Še par stopinj premaknimo v kondenzator! Aha! Kosilo, slovesno kosilo za starše udeležencek gospodinjinskega tečaja. Dober tek! — Vina se ne sejmu vendar nekaj prodalo. Saj je sklenilo kupčijo kakih 12 vinogradnikov. Dobro je tako. Le po njem! Čimprej ga bo zmanjkalo, tem bolje bo! Zato ga imamo, da ga prodamo

Kočevje

Nova opekarna. G. Peter Lackner, gostilničar in industrialec v Mozlju pri Kočevju je prevzel gostilno Erker, ki leži zunaj mesta proti Dolgi vasi. Tam je tudi adaptiral prostor, kjer misli montirati stroje za opeko. Dva stroja je že pripeljal iz Mozlja. To bo že šesto industrijsko podjetje v Kočevju.

Necistišano! V Kočevju, ki šteje okoli 26 gostlin in hotelov, ne dobiš skoraj v nobeni brezalkoholnih pijač, to je malinova in drugih nealkoholnih sokov. Zadnji čas bi pač bil, da se ustavimo, kakor je to že po vseh mestih, tudi v Kočevju brezalkoholna gostilna, ki bi čisto gotovo uspevala. Za licenco se ni treba bati: na 26 gostlin je pripada tudi ena brezalkoholna.

Smrtina kosa. Rudarju J. Jelencu je pobrala smrt ljubljeno 5 letno hčerko Anico.

Hrastnik

Nogometna tekma. Preteklo nedeljo se je vršila nogometna tekma med sportnim klubom Krekove mladine in sportnim klubom Svobode. Otvoritvena tekma je izpadla 7:1 v prid Krekovcem.

Materski dan. 25. t. m. se zberejo k skupnemu sv. obhajilu naše deklice, ki se bodo spominjale svojih dobrih mamic. Druga pa za materinski dan nič na dnevnem redu, ker nimamo svojih prostorov. Vabljeni so tudi druge deklice, da se pridružijo skromni proslavi ter da teh par uric porabijo za zadoščenje trudu, ki ga imajo z njimi matere.

Trbovlje

□ Nepravilnosti pri podjetju Dukič & drug. Na prošnjo II. rudarske skupine je sklicalo rudarsko glavarstvo razgovore, kako naj se številne pritožbe od strani delavcev proti podjetju na dnevnem kopu Doberna inž. Dukič & drug. odstranijo. Delavstvo se je v masah odpustilo, na drugem mestu se je delalo pa z nadsitji in nadure se niso plačevali po 50 odst. poviška dnevnice, kakor velevala to zakon o zaščiti delavcev. Vse le nepravilnosti so se tudi od rudarskega glavarstva ugotovile in je ta rudniku tudi zapretil, da se bo v ponovnem slučaju kaznoval. Na ponovni razgovor v petek je pa zastopnik Dukičevega podjetja inž. Stern izjavil, da ne prizna 50 odstotne nagrade za čezurno delo, kakor tudi ne 14 dnevnega izplačila dnevne plače za slučaj takojšnjega odpusta brez vzroka. Na to opozarjamo g. ministra za socialno politiko dr. Gosarja.

□ Plenarna seja občinskega zastopa je sklicana 24. marca, t. j. v četrtek ob 2 popoldne. Citanje zapisnika zadnje seje, poročilo o reviziji občinske in ubožne blaginje, potrdilo regulacijskih načrtov za trg Trbovlje, več prečenj za sprejem v občinsko zvezo, več prečenj za poletitev obrtnih dovoljenj in slučajnosti.

□ Razdelitev semen ubožnim kmetovalcem. Ministrstvo za kmetijstvo je nazkalo za laški okraj večjo vsoto denarja v svrhu nakupa semen za ubožne kmetovalce. Na seji na okrajnem glavarstvu, katere se je udeležil g. Ahac Rudolf, je bilo določeno za Trbovlje 1500 Din. Semena se bodo razdelila v prvi vrsti onim največjim kmetovalcem, ki so bili lanske leto po povodnih oškodovani.

□ Kino Drščeni dom. Kot otvoritvena predstava našega kina se vprizori v petek na Marijin praznik, v soboto in nedeljo najnovejši film iz lanskega leta »Kristusovo trpljenje«. Film je dolg čez 2000 m ter obsega tri dele. Predstave se bodo vršile v petek popoldne ob 3 in 8, v soboto ob 4 popoldne za šolsko mladino, v nedeljo ob 3, 5 in 7 popoldne. Cene prostorom bodo v dvorani po 5 in 4 Din, na galeriji po 6 in 5 Din, stojišča 2 Din, za mladino po 1 Din.

□ Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb ima v nedeljo 27. marca ob 3 popoldne v gospodinjinski šoli svoj občni zbor. Starši kakor tudi prijatelji otrok so vliudno vabljeni

Laško

Delovanje okrajnega zastopa v pogledu napredka živinoreje je postalo v zadnjem času jako živahno, kar razveseljuje zlasti vse one, ki se zavajajo velikega pomena obnove nekdanje do bre pasme živine (murodolske) in uvedbe prave sistematizacije živinoreje. V tej točki so složni živinorejci, kakor tudi funkcionarji okrajnega zastopa brez razlike strankarske pripadnosti, kar je edino pravilno in je le želeli, da se pri tej slogi vedno ostane. Blagor ljudstva, ki je z dobro živinorejo v najtesnejši vezi, nam mora biti vedno pred očmi: če so bile storjene napake, če se je komu zgodila krivica, vse to se mora radi enotnega in uspešnega delovanja za blagor ljudstva pozabiti, opozoriti — način, ki bo napravil iz neprijatelja prijatelja, kar bo v največjo korist za skupno delo. Pač pa se čuvajmo za bodočnost delati napake in krivice! Pri okrajnem zastopu se je že lansko leto ustanovil živinorejski odtok, ki pa radi nedostatka denarnih sredstev (trošilo se je samo za popravilo od poplav porušene ceste) ni mogel delovati. V zadnjem času je pa nakazana živinorejskemu odtoku vsota 200.000 Din, katero bo živinorejski odtok najuspešneje izbral. Sklenilo se je, da se nakupi za vsoto 150.000 Din plemenske živine murodolske pasme v Nemški Avstriji. Nakupljeno živino se bo po polovici ceni odstopilo prijavljenim živinorejcem potom licitacije, seveda pod raznimi obvezami, kar bo omogočilo postaviti novo bazo sistematizacije živinoreje. Za nagrade in stroške pri licitiranju bikov, se je določila vsota 12.000 Din. Dalje se je sklenilo, da plača okrajni zastop polovico stroškov za cepljenje svinj proti svinjski rdečici, kar bo zneslo okrog 15.000 Din. Sklenilo se je tudi, prirediti za ves laški okraj v mesecu maju t. l. veliko razstavo plemenske živine, za kar se bo votirala vsota od 25.000 Din. Smatram, da so to jako razveseljiva dejstva za laški okraj, zlasti za naše živinorejce, ki upravičeno pričakujejo od te iniciative velike koristi.

Ljubno ob Savinji

Splavljanje lesa. Lesni trgovci so začeli s splavljanjem okroglega lesa, tkzv. platanice, iz Solčave na razne žage. Če ne bo slabega vremena, bo dobro. V dežju in mrazu je pa delo splavarjev izredno težavno. Včasih prihiči velika povodenj, tako da ni mogoče lesa spraviti na odmenjenem kraju na suho in ga odnese voda daleč doli na Hrvaško.

Romarski shod. Na praznik sv. Jožefa je prihitelo veliko romarjev na prijazni hribček Rosulje, tudi trgovci je bilo dosti na sejmu, pa baje niso bili preveč zadovoljni s prometom. Finančna kriza! Bela žena se je oglasila 15. t. m. v Sniglovi hiši in ugrabila 20 letno Tončko. Jetika ji je bila izpodjedla moči. Spavaj v miru, blago dekle!

Radičevci se že sedaj pripravljajo za občinske volitve. Upajmo, da ne bo posebnega uspeha. Hripa je menda opravila. Obbolelo je veliko ljudi, umri pa ni nobeden.

Hmelja se bo veliko sadilo. Dobro bi bilo, da bi Kmetijska podružnica povabila kakega strokovnjaka, ki bi o hmelju predaval.

Dravograd

Obrotniški dan je bil 19. t. m. Prišli so številni obrtniki iz Mežiške in Mislinjske doline. Domača godba jih je sprejela na kolodvoru, pozdravil jih je načelnik g. Pavel Pondelj. Med svirko so korakali zastopniki v prostorniki cerkev, kjer je daroval mil. g. proš. Serajin s štirimi duhovniki slovesno sv. mašo. Velikostna je bila pridiga vlč. g. R. Kocipra, ojsrškega provizorja. Nad 1000 vernikov je napolnilo cerkev. Godba je tokrat prvič nastopila in jo je treba pohvaliti. Prav tako zasluži pohvalo moški zbor, ki je v cerkvi pel in ki ga vodi g. Grčel. Obrtniki so zborovali v prostorih Güssowsega pivovarniškega založništva in razpravljali o raznih stanovskih vprašanjih, med temi o skazstvu.

Popravljanje cerkve sv. Vida. To je stara, znamenita cerkev v romanskem slogu. Vsa zamenjana in opuščena je in če zvoniča ne bi bilo, bi bila bolj podobna skladišču. Začeli smo zbirko in 19. t. m. bi bil uspeh prav povoljen. Upamo, da bo mogoče to tako potrebno in častljivo cerkveno popravilo in znova posvetiti. Res, da je danes težko z zbirkami, vendar smo prepričani, da se bodo našli požrtvovalni ljudje, ki bodo v čast božjo darovali svoj prispevek. Morda se najde tudi drugod še kak ljubitelj umetniških starin, da nam pomore pri popravilu te znamenite cerkve.

Dopisi

Zamostec. Pred nekoliko dnevi je zadela kap tukajšnjega posestnika in načelnika gasilskega društva g. Franca Šega, po domače Lukež. Kakor slišimo, pa se je njegovo stanje že nekaj izboljšalo in upamo, da bo zopet popolnoma okrevale.

Gorenji Logatec. Umrl je po nesrečnem naključju tukajšnji posestnik Alojzij Gostiša. Ugledni družini naše iskreno sožalje. — V soboto zvečer ob 8 je priredil tukajšnji Orel v društvenem domu telovadno akademijo, ki je prav dobro izpadla, zlasti kar tiče telovadbe. Tisti, ki se bolje razumejo na telovadbo, so izjavili, da v celi logaški srenji niso videli pri akademijah tako lepe telovadbe kot pri nas, ugajale so zlasti boks-vaje in vojaške vaje. Vrlim telovadcem kličemo: Le tako naprej po začrtani poti!

Turjak. Na sv. Jožefa dan zvečer je rdeči petelin vpevil kozolec posestnice Korzarjeve, po domače Prajerjeve.

Sodražica. Pogreb ponesrečenega Antona Knola se je vršil 20. t. m. ob 3 popoldne pri udeležbi številnih sorodnikov njegove 85 let stare matere in mnogo drugih prijateljev. Pokojni je bil jako priljubljen in delaven.

Mozirje. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi dne 4. aprila t. l. v Mozirju za občine Rečica, Kokarje, Smartno ob Paki, okolica Mozirja in trg Mozirje razstavo plemenske goveje živine čisto-krvne marijadvorske pasme in ovac iz razstavnega okoliša. Obenem se vrši semenj za plemensko živino. Interesenti se vabijo za nakup lepe živine.

Kat. prosvetno društvo v št. Rupertu, oziroma njegov pevski odtok, priredi na praznik Matere Božje, 25. t. m., v dvorani Mlekarskega društva Josip Lavtarijevo opereto »Mlado Bredos«. Spored bodo podajale lepe pesmi, kakor n. pr. Fr. Foersterjeva »Ljubica«, katero poje celotni pevski zbor. Nasmejali se boste kupletu »Dobrovoljček«, konec pa bodo tvorile dobro poznane in povsod priljubljene Vodopivčeve »Zabe«. Vabimo vse okoličane, da pridejo ta dan obiskat naše pevce in s tem pokazati, kako močna je vez, ki veže naše organizacije. Predprodaja vstopnic v trgovini Kostelec v št. Rupertu (Kmetijsko društvo).

Dobrunje. Na praznik sv. Jožefa smo pokopali posestnika Franceta Kregarja iz Dobrunja. Pokojni je bil vzoren gospodar in skrben družinski oče. Kakor priljubljen je bil, priča njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko ljudi od blizu in

daleč. Udeležila se ga je polnoštevilo tudi Zveza slov. voljakov iz svetovne vojne v tukajšnji vasi z vencem. Rodbina Kregar se zahvaljuje ob tej priliki tudi vsem, ki so pripomogli do tako lepega pogreba in spremili pokojnega očeta na njegovi zadnji zemski poti.

Trzin. Upokojena je naša poštna odpravnica gospa Marija Sieherl, ki je vodila poštni ured 30 let v popolno zadovoljnost prebivalstva treh občin. Bila je zelo potrpežljiva, posebno v času svetovne vojne je šla vsakomur zelo na roko. Želimo ji, da bi zasluženi pokoj še dolgo let v najboljšem zdravju preživela med nami. Za njeno naslednico je bila imenovana njena hčerka Stefanija.

Lesce. Marsikoga bi morebiti zanimalo, kaj je že kaj novega v Lescah. Javno življenje je po volitvah še precej mirno, ker so bile razne stranke in stranke doživle precej neprijetna presenečenja. Najbolj jim je v oči naša mladinska organizacija Krekova mladina, katere se sedaj ustanavlja in ki vodi Krekovo socialno šolo, za katero vlada veliko zanimanje. Vendar se težko razvija, ker nima še lastne strehe. Vendar je upanje, da se temu še letos odpmore. Tudi naši socialni demokratje ali, kakor se sami nazivajo, »metalski radnici« so se malo razmajali in pričeli z zbiranjem za delavski dom in to na precej čuden način. Razpošiljajo vsem brez razlike strank prošnje s priloženo pošto položnico. Ker nas naši somišljeniki sprašujejo, ali je to za naš »Prosvetni dom«, jih opozarjamo, da mi ne pošiljamo nobenih prošenj s položnicami, ampak da bomo sami prišli, kadar bomo potrebovali in upamo, da ne bomo odklonjeni.

Glasba

„Ojliki“.

Kantata za soli, zbor in orkester, zložil P. Hugolin Sattner.

(H koncertu »Dravec« v Mariboru.)

O Sattnerjevi Ojliki je pisal v Novih akordih dunajski glasbenik Emil Hochreiter, da ima njegovo veliko delo važen pomen za jugoslovansko glasbo in nadaljuje: »Odvčel bi bilo, ko bi hoteli razlagati Gregorčičeve pesnitve, kajli »Ojliki« je vsakemu izobraženemu Slovencu tako znana, kakor Nemcem Schillerjeva »Lied von der Glocke« ali Goethejev »Erlkönig«.

»Das Lied von der Glocke! — Koliko skladateljev je že ugledalo ta krasen spev, imenujem le: Romberga, Brucha, S'čra. Toda kakor je pri tem spevu, je tudi pri »Ojliki« skladatelju računati z dvema težočama. »Ojliki« je skladatelju v dvojnem pogledu težko dostopna: radi bogate vsebine njenih kitic in radi obilnih slik. — Težko je glasi v zopredno hoditi s kiticami, polnimi globokih idej; tudi ni lahko glasbeno slikati podobe, s katerimi nas »Ojliki« naravnost očara. Skladatelju prete na raznih mestih čeri, ki morejo ukončati njegove namere. Sattner se jim srečno izogiba; pripravlja namreč vsako sliko z umešnimi predigrami, pojasnjuje s ponavljanjem besedila, vpleta orkestralne medigre in liturgične koralne stavke. Na ta način se vrsti slika za sliko; v prijetni zvezi se menjavajo podobe. V tem pogledu ima Sattnerjeva kantata prednost pred Bruchovo, dasi je slednja kakor znano — jako lepo zamišljena.

Znano je, da Gregorčič v svoji »Visoki pesni« opeva ojliki v njenih odnosih do človeka. Oprt na globoko besedilo je ustvaril Sattner skladbo, ki visoko prekaša njegovo »Assumptio«. V formalnem oziru sicer ni dosti razlike med obema skladbama, k večjemu, da »Ojliki« ne uporablja recitativov, ker ni povoda za nje. Toda, kar zadeva glasbeno vrednost je ta skladba, v kolikor morem soditi, najboljša, kar nam jih je dosedaj podala slovenska umetnost. Orkestralna partitura kaže jako fine poteze, mogočna stopnjevanja in silno ekonomično izkoriščanje instrumentalnih skupin, kar smo v »Assumptio« pogrešali. Mogočen je učinek solospelov, zborov in orkestralnih stavkov in konvencionalizem je zastopan v tej skladbi v prav minimalni meri. Skladatelj, dasi ni več mlad, se uči venomer in sad tega neumornega truda se kaže v tem, da se more danes že šteti med moderne skladatelje. On ima odprto uho in jasno oko za moderno glasbo, ki je v zadnjih desetletjih silno napredovala; iz tega vira zajema s polno kupo.

Med »Assumptio« in »Ojliki« je presledka le dve leti in vendar kak napredek pri možu, ki po svojem poklicu kot redovnik nima dosti prilike diviti se nad produkcijami modernih skladb, temveč črpa moderno glasbeno vednost bolj iz mrtvih partitur! Največji napredek pa je opaziti v orkestraciji.

Sattnerjeva invencija je v tej skladbi posebno bogata, duhovita, nazorna; prijetno vzburja, vzraščuje, a tudi toži in jadicuje, kakršna je že situacija. Premišljena glasbena izrazitost in duhovita slikovitost sta torej posebni prednosti, ki določa to delo. Da preveča narodni kolorit celo delo, je skladbi samo v čast.

Francoski inštitut in Glasbena Matica v Ljubljani prirediti pod pokroviteljstvom Association Française d'expansion et d'Echiquiers artistiques v Parizu danes dne 23. marca ob 20. uri v Filharmonični dvorani klavirski koncert s predavanjem o francoskih pianistih. Spored izvajajo pianist Robert Lortat. Spored obsega sledeče točke: Rameau: L'Entretien des Muses, Le Rappel des Oiseaux, La Triomphe, La Sabande, Couperin: Les Barricades Mysterieuses, Daquin: L'Hirondelle, Debussy: L'Hommage a Rameau, Danseuses de Delphes, Voiles, Le Vent dans la Plaine, Les Collines d'Anacapri, Ce qu'a vu le vent d'Ouest, Des pas sur la neige, La cathedrale engloutie, Serenade intermède, Minstrels, Albeniz: Seguedillas, Debussy: Soiree dans Grenade. Vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni, na večer koncerta pred koncertno blagajno.

Dve koncerti. Na pritožbo dr. Čerina, da ni dosegel skupnega delovanja z Glasbeno Matico ljubljansko in tukajšnje Podzvezo godbenikov, ker so se mu baje stavili za tako sodelovanje nesprejemljivi predlogi in cvirje, sem 13. t. m. na tem mestu stavil na oboje društev par vprašanj. Matica odgovarja le, da je dr. Čerin odklonil, Podzveza, kakor razumem, pa namiguje, da je le ona »poklicana organizirati in izvesti tako važno kulturno proslavo, kot je ravno centenarij Beethovna,« toži dr. Čerina, da dela Podzveze konkurenco s svojimi godbeniki, da se ne drži ministrskih naredb, da je nehoten, ker se ni odrekel Deveti in s tem »provociral zmede in razdore« itd. — Za takole neumestnostno obravnavanje mislim, v umetniški rubriki resnega lista ni prostora, naj se gosposke pomenijo med seboj. Za kaj takšno gre, je težko dognati, resno pa dvomim, da gre na vseh straneh za enako idealno proslavo mojstra, ki je sobjem milijonov bratov v božji radosti... V.

Martin Zelenik: Zveličar naš je vstal iz groba. 9 pesmi za mešani zbor z orglami. Z dovoljenjem kn.-šk. ordinariata v Ljubljani z dne 27. jan. 1927, št. 311. Samozaložba. Natlačen čemažer in drug 1927. — Zelenik si je nanaglo osvojil na-

še cerkvene zbore. In to po vsej pravici. Njegove skladbe diči prijetna, prav naša, pogosto na vso moč prisrčna, pa vendar vedno plemenita, jasna metodika. Dasi uporablja vsa v novejšem času pridobljena harmonična sredstva, je tudi po harmonični, dasi pestri plati, vedno jase, tudi preprostu ušesu lahko umljiv. Če so se njegove skladbe že doslej v tej smeri od vseh drugih prijetno razlikovale, so pričujoče v tej smeri v toliko napredovale, da je ni med vsemi deveterimi niti ene, ki bi je z lahko in užikom ne pel naš najpreprostejši zbor. Zbori se jih bodo tem rajši učili, ker so po večini pisane eno- ali dvoglasno in zbor le na višjih učinkovito vpadajo, tako da bo dela manj, vtiis pa mogočnejši, pestrejši. K.

Pevski zbor Glasbene Matice. V sredo dne 23. t. m. ob 1/7. uri pevsko vaja mešanega zbora. Brez izjeme vsi in točno! Kdor je nujno zadržan, naj se opraviči. — Odbor.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 23. marca: PEGICA MOJEGA SRCA. Red C. Celrtrek, 24. marca: JAZ IN TI. Red A. Petek, 25. marca: Zaprto.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Sreda, 23. marca: TAJDA. Red B. Celrtrek, 24. marca: Zaprto. Petek 25. marca ob 15. uri pop.: AIDA. Ljudska predstava po znižanih cenah.

Verdijeva »Aida« kot popoldanska predstava. Na praznik dne 25. marca popoldne ob 15. uri se poje v ljubljanski operi velika Verdijeva opera »Aida« kot ljudska predstava po znižanih cenah. Prijatelje gledališča opozarjamo, da je predprodaja vstopnic od jutri naprej pri dnevnih blagajni v operi.

Delavska predstava v ljubljanski dram. V soboto dne 26. t. m. se vprizori v dram. Hasencle- verjeva drama »Gobsek« kot delavska predstava pri izredno znižanih dramskih cenah. K predstavi vabimo vse prijatelje gledališča, ki se hočejo poslužiti znatno znižanih dramskih cen. Predprodaja v operi.

Sattnerjeva opera »Tajda« se ponovi v nede-

ljo dne 27. t. m. popoldne ob 15. uri. Zunanji po-

sebniki te izvirne slovenske opere naroče vstopni-

ce lahko po dopisnici, ki naj bo naslovljena na

upravo Narodnega gledališča v Ljubljani.

Mariborsko gledališče

Sreda, 23. marca: Zaprto.

Celrtrek, 24. marca ob 20. uri: VESELA VDOVA.

Ab. B. Kuponi. Znižane cene

Petek, 25. marca ob 15. uri: DIVJI MOŽ. Kuponi.

Petek, 25. marca ob 20. uri: GROFICA MARICA.

Znižane cene. Kuponi.

Sobota, 26. marca ob 20. uri: MADAME BUTTER-

FLY. Ab. A.

Orel

Šiška! V svrhu ustanovitve ozir. poživitev Orliškega krožka ste vse prijateljice Orlic v ljudo vabljene, da se udeležite sestanka, ki se bo vršil v četrtke dne 24. t. m. ob pol 8. uri zvečer v samostanski dvorani. Bog živi!

Sentpeterski Orel v Ljubljani vabi svoje člane in starešine na redni četrtletni občni zbor, ki se vrši v sredo dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer. Ker je ta občni zbor velike važnosti, je dolžnost vsakega člana, da se ga sigurno udeleži. — Odbor.

Telovadna akademija Orla sv. Jakob-Ljubljana. Na praznik sv. Jožefa je priredi Orel sv. Jakob-Ljubljana v okusno dekorirani šolski telovadnici na Grabnu svojo običajno vsakoletno telovadno akademijo, ki je prav dobro izpadla. Uspeh in požrtvovalnost nas'opajočih tega večera je treba tembolj podčrtati, kajti vadilo se je v telovadnici in to prav pridno v onem času, ko je vse drvelo in norelo na plesišči. Nastop je pokazal, da se odsek močno, vsestransko razvija in lepo napreduje. Do malega razprodana telovadnica je bila priča, da ima Orel sv. Jakob mnogo prijateljev. Vse telovadne točke, posebno one mladcev in naraščaj, so bile izvedene prav dobro, v sled česar gledalci, zlasti starši nastopajočih, prav čisto nič niso štedili s pohvalo. Mladci in naraščajniki še mnogo obetajo. Tako je prav! Vedno višje in višje! Strokovna kritika sledi v Vestniku. — Hv.

Višnja gora. Orliški krožek je priredil na praznik sv. Jožefa akademijo. Program, ki ga je otvorila s. predsednica v lepo zamišljenem govoru, je vseboval proste in simbolične vaje ter bil izveden zelo lepo. Ugajale so predvsem simbolične vaje. Poleg telovadnih točk so bile na sporedu še deklamacije in S. Sardenkova »Nevesta iz Libanona«, s katero je bila akademija zaključena. Orliški krožek, ki ima v sestri predsednici, osebito pa v s. načelnici dve resnični narodni delavki, deluje in napreduje na razveseljiv način.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 980.

Sreda, 23. marca.

Zagreb: 19.15 prenos iz opere. — Breslau: 20.10 vesel večer. — Praga: 20.08 vseslovanski večer ob priliki 77. rojstnega dne predsednika Masaryka. — Frankfurt: 20.15 »Wer weint um Jucke-nack?« tragikomedija od H. J. Rehfscha. — Brno: 20.30 slovaške pesmi, 21 koncert inf. reg. štev. 43. — Rim: 21 Transmisione da un Teatro. — Langenberg: 20.30 koncert, 22.30 koncert iz kavarne Korso. — Berlin: 20.30 Beethoven, čita Theodor Loos, 21.15 200 let orkestralne glasbe: V spomin Beethovnu, 22.30 do 24.30 plesna godba. — Dunaj: 20.05 vesel večer, 22 vesela predavanja, 22.30 vesela večerna glasba. — Varšava: 20.30 koncert.

Celrtrek, 24. marca.

Zagreb: 20.30 Beethovenov večer, 22 prenos iz Palais de danse Pick. — Breslau: 20.15 simfonizirani koncert, 22.40 prenos iz kavarne Hindenburg. — Praga: 20 prenos iz velike dvorane radio-palace v Vinohradih. — Frankfurt: 21.15 »Beethoven« igra od F. Parperla, nato do 24.30 plesna godba. — Brno: 20 prenos iz Prage. — Langenberg: 20.15 »Antigone«, tragedija od Sofokla, 22.35 pesmi, poje Paul Schröder, 23.10 plesna godba. — Berlin: 20.30 Beethovenova glasba k »Egmontu«, 22.30 do 24.30

plesna godba. — Dunaj: 20.05 koncert dunajskega sinfoničnega orkestra.

Petek, 25. marca.

Zagreb: 20.30 Beethovenov večer. — Breslau: 20.25 »Wenn der Frühling in die Schläsing kommt«, od H. Chr. Kaergela. — Praga: 20.08 zabavna glasba, 21 ura ruske glasbe. — Frankfurt: 20.15 čelobkoncert, 21.15 nemška narodna pesem. Lovske pesmi. — Brno: 20.30 koncert, petje, 21 plesna godba. — Rim: 20.45 Serata di Musica Leggera e d'Ope-retta. — Langenberg: 20.15 stara in nova korna glasba, 22.10 recitacijska ura H. Mühlhoferja, nato plesna godba. — Berlin: 20.30 komorna glasba, 22.30 do 24.30 plesna godba. — Dunaj: 20 G. Hauptmannova drama »Einsame Menschen«. — Varšava: 20.15 filharmonizirani koncert.

Sobota, 26. marca.

Breslau: 20.15 Beethovenova proslava, 22.30 do 24 plesna godba. — Praga: 20 prenos iz Brna, koncert društva moravskih učiteljev, 20.45 predavanja o Beethovnu, 21 koncert. — Frankfurt: 19.30 prenos iz Berlinske državne opere. — Brno: 20 koncert društva moravskih učiteljev. — Rim: 21 Transmisione da un Teatro. — Langenberg: 19.30 »Matthäus-Passion« od Joh. Seb. Bacha, 23.15 koncert iz kavarne Korso. — Berlin: 19.30 »Fidelio«, opera L. Beethovna, nato plesna godba. — Dunaj: 20.15 Beethovenov večer. — Varšava: 20.30 koncert v čast Beethovnu, 22.30 plesna godba.

Sport

Se nekaj nogometnih rezultatov. V Mariboru sta se vršili v soboto in nedeljo dve tekmi za pokal LNP. SK Maribor je zmagal nad Svobodo 4:0, Rapid nad Merkurjem s 3:0.

V Celju sta igrala Atletik SK in SK Šoštani prvenstveno tekmo, ki je končala s 14:0 za Atletike.

Nogometne prireditve 25. in 27. t. m. Na praznik 25. t. m. se odigra v ljubljanskem podzveznem okrožju semifinale za prehodni pokal LNP. Za protivnika je določil žreb Ilirijo in Hermes, dočim pride Primorje neposredno v okrožni finale proti zmagaletu v tekmi Ilirija: Hermes. Za predtekmo je določena prvenstvena tekma II. razreda Reka: Krakovo. — Isti dan se vršita odločilni pokalni tekmi tudi v Mariboru in Celju med Maribor in Rapidom odnosno med Celjem in Atletiki. V nedeljo dne 27. t. m. se prično v Ljubljani prvenstvene tekme I. razreda. V I. kolu se srečata Hermes in Jadran ter Ilirija in Slovan. Dalje igra v nedeljo tudi drugorazredna dvojica Slavija in Krakovo. Vse tekme se vrše na sportnem prostoru ASK Primorja ob Dunajski cesti.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes v sredo točno ob 17. uri trening za I. moštvo, rezervno in dijaško skupino. — Seja sekcijekega načelstva danes ob 18.30 v kavarni »Evropac«. — Načelnik.

NJEGOVO VELICANSTVO — PRAVILO!

Britanska družba jacht, »Jachting Association«, je prosila kralja, sir Th. Liptona in lorda Waringa, naj skrajšajo jambore na svojih jachtah in naj znižajo tudi število jader. Kot vzrok navaja, da ob lepem vremenu jambori in številna jadra sicer prav pridejo, da pa ob hudih viharjih dirke navadno pokvarijo; delo z njimi je tedaj težko. Prvič se je sedaj zgodilo, da je kdo angleškemu kralju — v obliki prošnje — kaj zapovedal. Napeto pričakujejo, kaj bo kralj odgovoril; lord Waring je dejal, da se povelji ne bo pokoril. Med prizadetimi jachtami je tudi »Shamrock 4c«, ki se je lani udeležila ameriških pokalnih tekem in je priborila kralju že veliko daril.

TO SO DOHODKI!

Seveda v Ameriki. Dempseyevi dohodki so nam znani, Richardovi tudi, itd. Največ pa nese menda rugby. Skupni dohodki v zadnji seziji rugbyja znašajo 30 milijonov dolarjev! To je po naše 1680 milijonov dinarjev! Kakšne svote! Samo zadnja igra med armado in mornarico v Chicago je nesla 1 milijon dolarjev, nekatere druge pa ne dosti manj. Rugby je v Ameriki kupčija, in tega nihče več ne taj. Dijaki na univerzah, ki tvorijo jedro ameriškega sporta, so sicer idealni, v praksi je pa to drugače; univerze živijo od sporta, in marsikakšna univerza bi brez dohodkov iz iger sploh obstojati ne mogla. Samo univerza Yale je zaslužila v treh mesecih zadnje sezije — okt., nov. in dec. 1926 — 750.000 dolarjev ali 42 milijonov dinarjev.

DR. PELTZER TEČE ZA VLAKOM IN ODKRIJE SVOJ TEKAŠKI TALENT.

»Kateri Vaših velikih uspehov se Vam zdi največji in najlepši?« so vprašali Peltzerja.

»Brezpogojno oni proti Loweu v Londonu — tedaj je napravil Peltzer nov rekord na 800 m v 1:51.6 —, zmaga na tujih tleh, pred občinstvom, ki je mislilo in vpilo samo »Lower, ki je pa takoj po končanem teku mojo zmago prisrčno in rado priznal.«

»Kaj mislite o amsterdamski olimpijadi in o Nemeih?«

»Moram priznati, da si delamo preveč upanja. Precejujemo uspehe posameznih sportnikov. Naš naraščaj bo prišel v poštev šele leta 1932. Sportni razvoj pri nas je bolj kvantitativen kot kvalitativen.«

»Kako učinkuje na Vas obnašanje občinstva?«

»Na Nemškem bi me zelo tlačilo, če bi občinstvo ne bilo več na moji strani, za inozemsko občinstvo se pa ne menim.«

»Kdaj ste odkrili svoj tekaški talent?«

»Najprvo sem metal diskos in kopje, nato sem skakal ob palici, sem gojil tudi druge vrste lahke atletike, tekač na srednje razdalje sem pa postal šele pozneje. Vlak je odhajal, ko sem bil še v postelji, pa sem ga le še ujel.«

Čisto tako seveda ni bilo, kot dr. Peltzer pripoveduje, pa je saj originalno. Ali pa je oblečen na kolodvoru na divanu ležal.

VOJNO MINISTRSTVO ORGANIZIRA SPORT.

V zadnjih dneh so italijanski sporti na novo preurejeni. Sportne zveze so morale predložiti svoj letni načrt vojnemu ministru. Razen v nogometu so odpravljene letos v vseh sportnih panogah prvenstvene tekme. Na njih mesto pridejo narodne tekme, razdeljene na Como in na Bologna. V Como se bodo v okviru slavnosti, prirejenih na čast inženjeru Al Volta, vršile tekme veslačev, kolesarjev, rokoborcev, težkih

Šah

VELEMOJSTRSKI SAHOVSKI TURNIR V NEWYORKU.

V nedeljo dne 20. t. m. se je igralo v newyorškem veleturnirju XIX., to je predzadnje kolo s sledečim rezultatom: Capablanca (beli) je remiziral v neredni partiji po kraiknem boju z Niemcovičem. Partiji dr. Vidmar-Marshall in dr. Aljechin-Spielmann sta se morali po peturnem hudem boju prekiniti. Položaj je v obeh igrah nejasen in izid negotov. Boj za treje mesto še vedno traja. Ne da se še predvideva, ali je zasade dr. Vidmar ali Niemcovič. Jutri v sredo se odigra XX., to je zadnje kolo.

Stanje po XIX. kolu: Capablanca 13½, dr. Aljechin 10 in eno višee (proti Spielmannu), Niemcovič 10, dr. Vidmar 9 in eno višee (proti Marshallu), Spielmann 7½ in eno višee (proti dr. Aljechinu), Marshall 5 in eno višee (proti dr. Vidmarju).

v Newyork, 22. marca. Včerajšnji dan je bil določen za odigranje višeeh partij. Veliko zanimanje je vladalo za igro med Aljechinom in Spielmannom. Spielmann bi bil lahko dosegel remis, toda s slabo potezo si je svojo dobro pozicijo pokvaril, nakar ga je Aljechin premagal. Vidmar ima dobre izgleda proti Marshallu, vendar se tudi pri drugem igranju partija ni dokončala in je bila ponovno prekinjena. V sredo 23. marca se bo odigralo zadnje kolo. Stanje je sedaj sledeče: Capablanca 13 in pol, Aljechin 11, Niemcovič 10, Vidmar 9 (1), Spielmann 7 in pol, Marshall 5 (1).

Pravi biser in nedvomno najlepša, najboljša in najpoučnejša izmed vseh doslej na newyorškem turnirju igranih je naslednja od svetovnega prvaka proti našemu rojaku v zares velemojstrskem slogu dobljena partija, ki bo gotovo kot vzor klasične priprostosti in točnosti našla svojo pot v bodoče šahovske učne knjige po vsem svetu. Komaj se odigrane teoretiške otvoritvene poteze, prične se že končanka, v kateri stoji dr. Vidmar za spoznanje neugodnejše, ker je oslabljena njegova pehota na damskem krilu. Vendar položaj ne izveža še brezupen in zato je silno presenetljivo videti, kako logično-dosledno, enostavno in nalahno zmaguje in zmaga njegov nasprotnik. In ravno ta enostavnost in neizprosna logika sta največji in neminljivi kras in čar partije.

Španska partija.

Verana na newyorškem turnirju v XII. kolu dne 8. marca 1927.

Capablanca—dr. Vidmar.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg8—f6	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	Lf8—e7
6. Tf1—e1	b7—b5
7. La4—b3	d7—d6
8. c2—c3	Sc6—a5
9. Lb3—c2	e7—e5
10. d2—d4	Dd8—c7

Dr. Vidmar se je odločil za obrambni zistem, ki si ga je bil zamislil in izgradil v Španski partiji nepoznan ruski velemojster Cigorin. Po dosedanjih izkušnjah je ta zistem popolnoma zadovoljiv za črna.

11. Sb1—d2	0—0
12. b2—b3	Sa5—c6
13. d4—d5!	...

Navadno se igra tukaj 13. Sd2—f1. Te poteze se je poslužil svoj čas tudi dr. Em. Lasker v svojem matchu z dr. Tarraschom.

13. ...	Sc6—d8
---------	--------

z namenom, da spravi konja čez b7 na polje c5.

14. a2—a4!	...
------------	-----

Napad, na katerega črni ne najde pravega odgovora.

14. ...	b5—b4
---------	-------

Doslej se je črni branil povsem dobro in pravilno. Ta poteza pa je bila tudi kolikor toliko izsiljena, ker je grozilo 16. a4—a5, nakar obvladuje beli polje b6 in poleg tega še grozi, da prilično vdere v črne postojanke z Lc2—a4. Na vsak način bi bil moral črni sedaj potegniti 15. ... Sd8—b7 in na 16. a4—a5 nadaljevati s 16. ... Ta8—b8.

16. Sf3—e5!	...
-------------	-----

Zelo močno. Izsilil zamenjavo več figur in končanko, ki stoji za belega veliko boljše v sled močnega tekliškega para.

16. ...	Lc8—a6
17. Lc2—b3	...

Sedaj je črni prisiljen vzeti konja e5, ker bi imel sicer kmeta manj.

17. ...	d6—e5:
18. d5—d6	Lc7—d6:
18. Dd1—d6:	...

Izsilil zamenjavo dame, ker je ogrožen kmet e5.

19. ...	Dc7—d6:
20. Se4—d6:	Sd8—b7

Nekoliko bolje je bilo vsekako popreje 20. ... b4—c3. Tudi beli kmetje so raztrgani in črni bi zato imel vendar še nekaj več upanja na remis, kakor pa po potezi v partiji.

21. Sd6—b7:	La6—b7:
22. c3—b4!	...

Odločilno! Slabost kmetov na a5 in b4 je pogubna za črnega.

22. ...	c5—b4:
23. f2—f3	Tf8—d8
24. Lc1—e3	h7—h6

24. ... Td8—d3 ne pomaga nič radi 25. Lb3—c4. Dr. Vidmar je storil, kar je šlo, pa je vse zastoj — omenjena minimálna slabost, ki jo Capablanca mojštrsko izkorišča, se ne da popraviti.

25. Te1—d1	Lb7—c6
26. Ta1—e1	Lc6—e8
27. Kg1—f2!	...

Z namenom, po izmenjavi stolpa 28. Td1—d8, Ta8—d8 upleniti z 29. Te1—c5 kmeta na a5 ali e5, kar takoj ne bi šlo Td8—d3.

27. ...	Td8—d1 + ..
28. Te1—d1:	Ta8—e8
29. g2—g4!	...
Da ne more črni konj na f4 (preko polja h5). Sedaj obvladuje beli celo bojišče.	
29. ...	Lc8—d7
30. Lc3—b6	...
Sedaj pade en kmet, kajti če brani črni kmeta a5 s Te8—a8, sledi Lb6—c7 in en kmet — e5 ali a5 — je izgubljen.	
30. ...	Ld7—e6
31. Lb3—e6:	f7—e6:
32. Td1—d8 +!	...

Najenostavneje. Sicer bi se mogel črni še dalje časa braniti s Te8—e2, lako pa je uničeno zadnje upanje črnega in kmet a5 pade brez kompenzacije.

32. ...	Te8—d8:
33. Lb6—d8:	Sf6—d7
34. Ld8—a5:	Sd7—e5
35. b2—b3!	...

Takoj 35. La5—b4: seveda ni šlo radi Sc5—d3 +.

35. ...	Sc5—b3:
36. La5—b4:	Sb3—d4
37. a4—a5 in črni odneha.	

Sledilo bi lahko še 37. ... Sd4—b5 38. a5—a6, Sb5—c7 39. a6—a7, Kg8—f7 40. Lb4—d6 z naslednjimi 41. Ld6—e5: itd.

Cerkveni vestnik

Križanska Moška Marijina družba ima na praznik Marijinega Oznanenja (25. marca) duhovno opravilo jutraj in zvečer ob 6. uri. Jutraj med sv. mašo skupno obhajilo. — Odborova seja dne 23. marca ob 8. uri zvečer.

Seveda je mogoče!

Belgrad, 21. marca.

Pod naslovom »Ali je to mogoče?« se trudi »Jutro«, da bi prigrajalo amandman, ki določa, da se bodo prenosne takse v bodoče zmanjšale za dva odstotka. Za premičnine se prenosna taksa zniža od 2 na 1 odstotek. Za nepremičnine pa se prenosna taksa med živimi zniža od 6 na 4 odstotke. Pri nasledstvu v prvem kolenu krvnega sorodstva pa določa predloženi amandman, da se do vsote 50.000 dinarjev (po odbitih pasivih!) ne plača nikakoli prenosna taksa. Doslej so bile nepremičnine do 500.000 Din vrednosti plačevanja te takse proste. Poudariti je treba, da se pasiva doslej niso odračunavala; po novem pa se imajo odbiti vsa pasiva. Klubi večine pa s tem amandmanom niso bili zadovoljni. Zato je danes na seji večine finančnega odbora bilo sklenjeno, da se oprostite plačevanja te takse nepremičnine pri nasledstvu v prvem kolenu do 150.000 Din čiste vrednosti. To je brez dvoma velik uspeh. Kajti radi bi videli danes kmečko posestvo, ki je v današnjih razmerah po odbitih pasivih vredno še vedno 150.000 Din ali pa celo več! Če pa »Jutro« se naprej jaše tistih 500.000 Din, naj ve, da se pri nas na Slovenskem v 90 odstotkih slučajih posestva predajajo med živimi. In za te je znižan procent za 2 odstotka vrednosti!

Kdor ni udarjen s slepoto strasti in sovraštva, bo priznal, da je to uspeh, ki bo znal lepe vsote, ki jih bodo deležni slovenski kmetje in drugi!

Naj nam verjame »Jutro« ali ne: Ljudje bi njegovi kritiki in zabavljanju vendar le več verjeli, ko bi videli v »Jutrovem« pisanju saj senco priznanja, da se sedanja vlada trudi ne'aj dobrega storiti. To namreč vsi ljudje z lastnimi očmi vidijo, da je to resno prizadevanje, ustvariti boljše gospodarsko stanje. Ker pa »Jutro« tudi to, kar vsi vidijo, negira in cinično taji, zato je v ljudih njegova kritika že davno izgubila videz iskrenosti in objektivnosti. Javnost vidi, da iz »Jutra« govori le strast in sovraštvo. Zato je »Jutro« podolno preroku Balaamu in njegovemu csu!

Jože Stabej:

Cenzura filmov.

Spiro nekega javnega vprašanja v časopisu glede ukrepov komisije za cenzuro filmov, si dovoljujem dati v svojem imenu kot član kinematografskega sosveta za mariborsko oblast glede cen ure filmov nekatera pojasnila, ki bodo gotovo zanimala tudi javnost.

V področju mariborske in ljubljanske oblasti ureja priredbe javnih kinematografskih predstav ministrska uredba od 18. septembra 1912, štev. 191 državne za onika z dne 21. septembra 1912, izdana po ministrstvu za notranje zadeve sporazumno z ministrstvom za javna dela, z veljavnostjo od 1. januarja 1913. Poleg pogojev za dajanje licence javnih kinematografskih predstav, ima uredba v §§ 15 do 21 tudi natančne predpise za cenzuro filmov. Pri vsaki oblasti, ki daje licence za kinematografske javne predstave — po § 4 uredb je to politična deželna oblast — je v zmislu § 16 scsvet štirih članov, ki skupno z oblasno cen urira vsak film, ki se naj javno predvaja. Scsvet je sestavljen iz 1 zastopnika deželnega šolskega sveta, 1 sodnijskega uradnika in 2 zastopnikov humanitarnih korporacij, ki se bavijo z ljudsko izobrazbo in mladinskim skrbstvom. Člene sosveta in za vsakega po dva namestnika imenuje za dobo enega leta politična deželna oblast, zdaj veliki župan. Za imenovanje sodnijskega uradnika je merodajen zgolj predlog predsednika višjega deželnega sodišča. Scsvet posluje za vso upravno področje oblasti.

Vsak član scsveta ima pravico prisostvovati vsi ki poskusni cenzurni predstavi in ugovarjati proti javnemu predvajanju filma ali njegovih posameznih delov, slik. Vendar zastopnik oblasti v zmislu izvršilne odredbe ministrstva za notranje zadeve od 18. septembra 1912, štev. 20.783, iz § 16 uredb ne ni vezan na mnenje tega ali onega člana kinematografskega scsveta, temveč mu je na prosto, če in koliko se naj tako mnenje upošteva ali zavrne. Po izvršnem besedilu § 17 uredb je odredi dovoljenje za javno predvajanje takih filmov, »wenn die Darstellung den Tatbestand einer strafbaren Handlung begründen würde, die öffentliche Ruhe und Ordnung gefährden kann oder gegen den Anstand und die guten Sitten verstößt«. Če pa ni teh pogojev, a bi mogla predstava sicer slabo vplivati na mladostne osebe v moralnem in intelektualnem oziru (geeignet ist, jugendliche Personen in moralischer oder intellektueller Hinsicht nachteilig zu beeinflussen), se ne sme dopustiti predvajanja takih filmov pri predstavah, h katerim so pripuščeni otroci in mladina izpod 16. leta. Po določilu § 18 uredb je dati dovoljenje za javno predvajanje filmov, za katere ni pogojev iz člena 17, odstavek 1, uredb in pri tem navesti, če je predstava dovoljena tudi za otroke in mladino. Izdano dovoljenje velja za vse področje upravne oblasti in ugane po petih letih. Ze izdano dovoljenje pa je mogoče v zmislu § 17 uredb preklicati, ako se je ugotovilo na nadno, da bi bilo upravičeno zadržanje po 1. ali 2. odstavku § 17 uredb.

Za filme, katerih javno predvajanje je bilo že dovoljeno ali zabranjeno po kakih drugih upravnih oblasti in se cenzurna oblast priključiti istemu stališču, je oblast na prosto, ali jih ponovno cenzurira ali ne (§ 21).

V vsakem kinogledišču morata biti za nadziranje predstav po oblasti in članih sosveta na ra pologa dva sedeža (§ 22).

Otroci in mladina pred dopolnjenim 16. letom smejo posejati samo kinopredstave, ki so kot take v zmislu § 18, 2. odstavek, izrecno označene in ki končajo pred 8 zvečer (§ 23).

Dolžbe glede reklame, plakatov itd. ima § 25 uredb. Po 2. odstavku tega člena so prepovedana tudi vsa naznanila, »die unsittliche Vorführungen erwarten lassen oder auf sittenwidrige Schaulust berechnet sind«. Poleg tega pa nava izvršilna odredba k § 15 uredb, da je imenovanje filma (slike), kakor tudi razne vrste objav in hvaljenja smatrati enako kot sestavni del oblastvenega dovoljenja.

Iz gornjega obrisa določil še vedno zakonite in veljavne uredb glede cenzure filmov vidimo, da ima pristojna oblast za zaščito javnosti, zlasti pa mladine, pred vedno naraščajočimi kvarnimi vplivi kinopredstav precej uspešna — dasi nikakor zadostna — sredstva na razpolago. K temu pripominjamo, da izvršilna naredba k § 17 uredb naravnost naroča, da je oblast pri izdajanju dovoljenj za javne kinopredstave dolžna ščititi javnost pred prestopki proti dostojnosti in dobrim običajem in da mora posvečati posebno pozornost temu, da se ščiti dorasčajoča mladina pred škodljivimi, sugestivno učinkujočimi vplivi kinematografskih predstav ter naj bi se pri tem še posebej ozirala na mnenje onih članov sosveta, ki so pedagogi in se bavijo z mladinskim skrbstvom.

Poleg vsega pa na koncu izvršilne odredbe minister še posebej in ponovno poudarja, da prikaže, da se bo pri izvrševanju uredb od 18. septembra 1912, v polni meri zadoštilo zahtevam po ohranjenju pravosti, zlasti pa skrbj za dorasčajočo mladino.

Kakor pa je obrazložena uredba glede prirejanja javnih kinematografskih predstav mila in v raznih predpisih nezadostna, je bila nekaterim krogom vendar tako napotna, da so dosegli pri ministrstvu notranjih zadev v Belgradu njeno razveljavljenje, kar se je zgodilo z interno ministrsko naredbo od 19. januarja 1927, J. B. Štev. 605 in ki določa: da velja za vsa teritorija naše države pravilno in v predpisani obliki izdana odobrenja in odločbe višje cenzurne komisije za filme pri ministrstvu notranjih zadev, komisije za cenzuro kinematografskih filmov pri upravi mesta Belgrad in poverjenstva za cenzuro kinematografskih filmov v Zagrebu. Vse pritožbe proti tem komisijam se rešujejo pri višji cenzurni komisiji za filme pri ministrstvu notranjih zadev. Ra veljavja se uredba ministrstva notranjih zadev od 18. septembra 1912, štev. 891 drž. zakonika, kolikor nasprotuje gornji uredbi.

Velika župana mariborske in ljubljanske oblasti začenši gornjega internega ministrskega odločaja od 19. januarja 1927 nista mogla priti in sta gotovo tudi ministra opozorila da zakonite ministrske uredb od dne 18. septembra 1912 po pravnih načelih in po naš ustavi ni mogoče razveljaviti, oziroma spremeniti z internim ministrskim odlokom, temveč le z zakonom ali z zakonito uredb, ki bi morala biti v zmislu zadnjega odstavka § 94 vido danske ustave pravilno, to je v Sl. Novinah razlašena. Dasi se minister sklicuje na člen 2 uredb o ustroju ministrstva za notranje zadeve od 8. maja 1919 in na člen 134 ustave, ni ne v prvem ne v drugem ničesar, kar bi moglo utemeljiti zakonitost te ministrske naredbe. Člen 134 ustave priča naravnost proti ta emu postopanju, ker izrečno ugotavlja pravno kontinuiteto dosedaj veljavnih zakonov in zakonskih predpisov.

Poleg teh in nadaljnjih pravnih zgrešenosti naredbe od 19. januarja 1927, pač naredbo dajalec ni pomislil niti na njen praktičen učinek. V državi imamo 33 oblasti in vse filme

za vso državo — recimo, da je v vsaki oblasti na dan vsaj po en nov film — bi cenzurirali dve komisiji! In kaj bi bilo s pritožbami zoper odloke cenzurnih komisij? Kam bi privedlo tako ravnanje, je pač lahko uvideti in tudi njegove posledice za javno pravnost in etično v gojo mladine. Da si pa nekateri kinopodjetniki žele izvrševanja nove ministrske naredbe, je razvidno iz pisanja zagrebških časopisov, kjer napovedujejo stal šeu, kakor ga branita velika župana v Mariboru in Ljubljani, odločen boj. Umevno, ker najboljši obiskovavec kinematografov je danes mladina in čim manj bi bilo v tem oziru kontrole, tem boljše za kino. Mislimo pa, da oni kinopodjetniki, ki hoče o še nadalje resno vpoštevati pojem »kulturni film«, ne morejo in ne smejo biti z njimi istega mnenja.

Končam. Nihče razsodnih in objektivnih ljudi ne bo odrekal kinu onih vrednot, ki jih ima in jih more imeti za napredek in povzdigi omike in prosvete. Vendar vsak teh pa bo tudi branil priti vsakršnemu kvarnemu vplivu kina ravne in verske dobrne naroda ter dal vsil dar jasno razumeti filmskim tvornicam in kinopodjetjem, da more šele kar najbolj tesno sva'anje duhovnih in gospodarskih prvin ustvariti kulturo.

Izpred sodišča

Smrtna nesreča pri postavljanju Radio-antene. V dnevih okoli 25. nov. lani je postavljali železniški uradnik Sanko P. pri posestniku Josipu Oražmu na Selu Radio-anteno. Ko je hotel vzeti žice s sreh gospodarskega poslopja preko dvorišča na stanovanjsko hišo, je vrgel klobčič žice skozi neko odprlino gospodarskega poslopja. Nesrečen slučaj pa je hotel, da je priletel klobčič, ki se je odvijal, na električno napeljavo, kjer je žica obvisela, klobčič pa se je radi teže odmotal in je padel na dvorišče. S tem pa se je napravil električni stik z zgornjo električno napeljavo, ki je bil tem učinkovitejši, ker je bilo mokro vreme. — Ta klobčič je slučajno opazil hlapec Anton Resnik. Nevede in nepreviden je priskočil in ga pobral. To pa je bilo usodno zanj in za njegovega tovariša Slamiča. Slamič je namreč skočil k Resniku in ga je hotel oprostiti usodne žice. Elei trični tok pa je pri tem prijel še njega. Vrgel ga je na mestu na tla in ga usmrtil. Prihiti so mu takoj na pomoč, toda bilo je že prepozno. Resnika so odpeljali nezavestnega v bolnišnico, pa je med vožnjo umrl. Obtoženec je priznal, da je res vrgel usodni klobčič preko line, vendar pa ni mogel predvideti, da se bo zapletel v tujo električno napeljavo. Nesreča je hotela, da je odletel usodni klobčič preveč na levo. Po daljšem posvetoivanju senata je bil obtoženec oproščen, ker se sodniki na podlagi njegovega zagovora in izpovedi prič niso mogli uveriti, da bi mogel on vedeti, da bo ta ponesrečen met žice imel tako dalekosežne posledice. Glede odškodninskih zahtev, ki so precej težke, pa je zavrnil senat vdovo ponesrečenca na pol civilne pravde.

»Z eno palčko sem ga in še to prav malo gospodje. Ene petkrat sem udaril in to pa zato, ker je nadlegoval mojega dekliča. No in moj tovariš Anton mi je pa malo pomagal.« Tako se je zagovarjal Nace B iz Volčje jame, ki je bil obtožen, da je napadel s svojim prijateljem Antonom v Šmarinem pri Liti 39 letnega Alojzija Okorna. Dobila sta zato vsak po en teden zapore in bosta morala plačati še vse stroške in Okornu 340 Din za bolečine. Toda Nace in Tone s to litijsko sodbo nista bila zadovoljna in sta prišla v Ljubljano. No in tu sta pošteno povedala, zakaj sta Okorna nabila in sta prošila za znižanje kazni. In res je senat vpoštevati fantov kes in jima je znižal kazni in sicer vsakemu na dva dni. Vesela svojega uspeha, sta odšla iz dvorane in odtod k Dalmatincu na likof.

Pregled vremena od 14. do 20. marca 1927.

(Podatki datirajo od 8. ure dotičnega dne.)

14. Nova depresija zapuščila Sredozem. morje, s središčem preplavila sred. Evropo (Budapest 756). Deževen pas se nahaja v glavnem v sred. Evropi in na našem Primorju. Južni vetrovi so oslabili; toplota v SHS raste — najvišja v Mostaru 22°, najnižja v Mariboru 1°.

15. Niz. tlak odhaja v vzhod, dcnša dež samo E SHS, snežne zemetaje pa Baranji. Od sev. zah. strani prodira visok tlak, pokrli je tekoni noči vso našo državo. V osrednjih delih SHS so razsajale sinoči nevihte s točo. Temperatura pada ob zmernih sev. zah. strujah.

16. Vis. tlak s središčem v Hanoveru drži celo Evropo in se širi čedalje bolj proti nam. Vetrovi so v SHS večinoma severozahodni in slabi. Neznatno in le prehodno je dežilo v NE SHS, snežilo pa na visokih planinah Bosne, kjer je temperatura padla za 3°; v ostalem se ni spremenila.

17. Jedro čvrstejša tlaka napreduje proti juž. Evropi (Ljubljana 774.8 Sofija 774.2). Splošen položaj je ostal, z njim tudi mirno in vedro vreme. Toplota je v SHS nazadovala za 1°.

18. Vis. tlak traja in še raste v juž. Evropi. Vreme je večinoma vedro, mirno, po jutrih v gotovih krajinah meglasto. Dnevi že izkazujejo precej visoko toploto, noči so še hladne. (Kos. Mitrovica —4°.)

19. Nebo nad kontinentom ostaja nespremenjeno vedro, kar ima danes še čvrstejšo podlago v vis. tlaku (Ljubljana 776.8). Povprečna dnevna toplota raste.

20. S strani Baltika se širi proti Črnemu morju topl val z nižjim barometrom, vsled česar je počel vis. tlak v vzhod. Evropi popuščati. Pri nas je vreme mirno in vedro ob nadaljnjem porastu toplote.

Pregled toplote v gorenji dobi.

Spitsbergi	-8	-26	-38	—	-32	-31	—
Leningrad	-2	-1	-2	—	1	-9	-8
Moskva	-6	-1	-6	-2	1	-12	-17
Stockholm	0	1	1	1	3	1	4
Varšava	1	—	2	2	—	—	7
Budapest	6	5	4	—	0	2	11
München	3	0	0	-3	0	0	0
Berlin	2	0	6	5	4	8	10
Seydisfjord	6	—	4	2	5	3	—
London	5	—	-1	4	8	8	6
Paris	3	3	1	1	6	6	6
Lyon	5	4	1	1	2	6	2
Madrid	—	5	—	—	—	—	—
Rim	10	4	6	—	5	4	8
Alaccio	7	—	7	7	—	6	4
Messina	14	12	10	11	11	11	13
Sofija	8	0	4	-1	3	-2	1
Odesa	-3	0	0	1	—	3	6
Aleksandria	—	—	17	17	15	15	15

Gospodarstvo

Občni zbor ljubljanske borze.

Včeraj popoldne se je ob številni udeležbi vršil 11. redni občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote.

Radi smrtnega slučaja v rodnihi predsednika g. Ivana Jelačina ml. je predsedoval zborovanju podpredsednik g. dr. Ivan Štokar, ki je pozdravil navzočega vladnega komisarja in številne borzne člane. Borzni tajnik dr. Dobrila je nato podal kratke referat o poslovanju borze.

Orisal je težko stanje našega gospodarstva, ki se v zadnjih letih ni nič popoboljšalo, temveč v posameznih slučajih poslabšalo. Navzlic temu pa se je delovanje ljubljanske borze razširilo. Efektivno tržišče ljubljanske borze izkazuje napram letu 1925 povečanje prometa za več kot 7 milijonov Din, pri čemer je treba poudariti, da so se pričele posluževati borze tudi državne oblasti. V veliki meri pa so v pret. l. vršili svoje eksekutivne prodaje in nabavke tudi domači denarni zavodi, kar priča o rastočem zaupanju do lastne borzne institucije.

Promet na lesnem tržišču izkazuje v l. 1926. 3492 in pol vagonov (1925 1870 vagonov) v vrednosti 16.861.682 Din (1925 9.012.992 Din). Promet se je torej dvignil za 90 odst., dočim znaša prirastek na vrednosti le 87 odst. Ta razlika izvira iz padanja cen raznih lesnih proizvodov in to vsled valutarnega valovanja in velike konkurence inozemsiva na trgu naših največjih odjemalcev.

Glede žitnega tržišča nam statistika za l. 1926. predloži naslednje. Lelošnji blagovni promet v deželni pridelkih je znašal 348 in pol vagonov (1925 899 vagonov) v vrednosti 6.996.425 Din (1925 8.844.045 Din). To nazadovanje moramo pripisati propadajočemu slovenskemu gospodarstvu. Trgovci ne more kupovati blaga proti takojšnjemu plačilu, kakor to določajo uzanice na borzi, ampak mora iskati virov, ki mu nudijo daljšo plačilno možnost.

Razveseljiv pa je velik razmah razsodišnega poslovanja. Število tožb je naraslo od 138 na 938. Skupni znesek terjatev je narasel od 2.135.154 v l. 1925. na 8.268.840 Din v l. 1926. V tekočem letu je bilo do 21. marca vloženih že 358 tožb napram 48 v istem razdobju l. 1926. Do tako razveseljivega razmaha razsodišnega poslovanja in vedno večjega zaupanja, ki ga naš trgovski svet goji do tega svojega stanovskega sodišča so v prvi vrsti doprinele razsodniki sami, ki so vršili častno, a brezplačno službo s priznano vestnostjo in objektivnostjo, za kar jim gre neomejena in enodušna zahvala.

Če pomislimo, da posluje naša borza v dobi največjega gospodarskega obstoja v okrnjenem obsegu, tedaj mora vsak priznati upravičenost nje-nega obstoja. Vemo, da se bo ta institucija še razširila. Zato je treba vzbuditi tudi v široki javnosti zanimanje; k temu pa more mnogo pripomoči naše novinarstvo. Potem bodo tudi naši odločilni faktorji ugodili upravičeni želji po razširitvi te institucije.

Poročilo o denarnem poslovanju borze je podal predsednik finančnega odbora g. Josip Gogala. Finančni odbor je tečno kontroliral finančno stanje in našel knjigovodstvo v najlepšem redu. Ljubljanska borza je v preteklem letu postala aktivna. Iz poslovnega dobička se je izplačal ves dolg pri Slovenski banki, tako da tvorijo danes obveznosti borze le brezobrestna posojila denarnih zavodov. Pa tudi ta brezobrestna posojila se bodo odplačala. Vzdrževanje borze z lastnimi sredstvi je torej zasigurano.

V imenu Zbornice za trg, obrt in industrijo je pozdravil občni zbor dr. Windischer in izrazil željo, da bi se naša borza, ki je pričela v težkih časih, v bodoče postopoma tako lepo razvijala, kakor v preteklem letu. Poudarjal je, da gre za uspešen razvoj borze predvsem hvala tajnikom borze g. dvorn. svetniku Dukiču in dr. Dobrili, ki sta ustvarila fundament in nosila vso odgovornost za ne lahko delo.

Bilanca za l. 1926. je bila enoglasno odobrena, ravno tako je bil podeljen absolutni borznemu svetu, nakar so se vršile volitve 8 članov borznega sveta, 5 članov finančnega odbora in dopolnilna volitve 8 članov razsodišča.

Za volitev borznega sveta je bila predložena ofcijelna lista sledenjih gospodov: K. Čeč, Iv. Jelačin ml., V. Meden, inž. VI. Remec, R. Skubec, J. Jovan, Ern. Hieng in Fr. Pogačnik. G. Ernst Hieng je predlagal drugo listo, na kateri so bili mesto K. Čeča, V. Medena, inž. Remca in R. Skubeca postavljeni sledenji kandidati: A. Knez, J. Kavčič, Iv. Gregore in K. Bolaffio. Izvoljeni so bili: Janko Jovan (65 gl.), Ernest Hieng (65), Ivan Jelačin ml. (64), Ivan Gregore (85), Jos. Kavčič (35), Karl Bolaffio (35), Anton Knez (34). V finančni odbor so bili izvoljeni: dr. Janko Berce, Jos. Gogala, Ivan Kostevc, dr. Mir. Lukan in

Anton Kralj; za razsodišče pa Fr. Heinrichar, S. Jurčič, I. Majaron, K. Pečenko, dr. E. Rekar, V. H. Rohman, A. Rojina, Avg. Skaberne.

Prof. Jos. Priol:

Razvoj našega sadjarstva in oblastna skupščina.

Zbog svojih podnebnih in talih razmer je ustvarjena Slovenija za sadjerejo bolj, nego katerakoli pokrajina naše širne domovine. O izvrstni kakovosti našega sadja pričajo visoka priznanja in odlikovanja, ki si jih je priboril naš pridelek ponovno na svetovnih sadnih razstavah (Pariz, Düsseldorf itd.). Po izsledkih sodobne medicne je sadje vevlačna ljudska hrana in je čim izdatnejši konsum presnega in predelanega sadja v eminentnem interesu zdravlja našega naroda. Slovenija prideluje več nego zamore konsumirati in znaša povprečni letni kontingent sadnega izvoza 2000—3000 vagonov, kar pomeni uvaževanja vreden aktivum v našem narodnem gospodarstvu.

Iz povedanega sledi, da zasluži tako važna kmetijska panoga v bodoče več upoštevanja, nego ga je bila deležna doslej. Dotakniti se hočem prav na kratko le nekaterih najbolj perečih vprašanj, katerih rešitev je posebno nujna.

Radi od leta do leta naraščajočega povpraševanja po mladem sadnem drevju se opaža, da obstoječe državne in zasebne drevesnice niso v stanu kriti potrebe. Ker je obnova nasadov radi tega zelo ovirana, odnosno se tudi mnogo rastlin dvomljive kakovosti, bo potrebno misliti na ustanovitve oblastnih drevesnic. Te bodo pod večjim strokovnim vodstvom proizvajale blago dobre kakovosti, ki se bo oddajalo kmetovalcem po nižanjih cenah. Ker je upati, da bodo državne drevesnice in trsnice prišle v kratkem pod oblastno samoupravo, bo poskrbeti za primerne kredite v svrhu njih razširjenja in popolnitve, da ne bodo le živovarile kot doslej.

Največjo pažnjo bo posvečati nazornemu po-uku naših kmetovalcev. V ta namen bo urediti v vsaki oblasti čim več vzornih posestev, na katerih bodo našli svoj prostor tudi vzorni sadni nasadi. Kot minimum moramo zahtevati da bo imelo vsaj vsako okrajno glavarstvo po en tak vzorni sadovnjak, ki bo podrejen vodstvu okr. kmetijskega referenta. V drugih naprednejših državah (Avstrija, Nemčija, Češkoslovaška itd.) so dosegli v vzornih nasadih, kakor se je pisec osebno prepričal, nad vse ugodne uspehe. Z nekaj dobre volje se bo dalo to izpeljati tudi pri nas.

Na vzornih posestvih bo urediti nadalje vzorne moštine in vzorne kleti, kjer bo pričelati tečaje za predelavo sadja v sadno vino, zlasti pa za umno ravnanje z njimi v kleti. S temi pridobitvami bo mogoče kakovost izdelka po deželi s časom izboljšati tako, da bo postal sadjevec željena pijača po naših skoraj pogosto posejanih goštilnah in bomo mogli tekmovali tudi pri izvozu v sosedne države. Da bo fin in zdrav sadjevec teknil tudi našim kmetovalcem, služničadi in poljskim delavcem bolje, nego dosedanja, čisto prav malovredna brozga, ni treba omenjati.

Uvažujmo dejstvo, da imamo v Sloveniji 30 do 45 odstotkov sadnega drevja, ki ne donaja nobenih, ali vsaj ne uvaževanja vrednih dohodkov, bo podpirati z vsemi razpoložljivimi sredstvi precepljanje nerodovitnega drevja. S smotrenim precepljanjem bomo dosegli, da se bo zvišal povprečni letni donos našega sadjarstva za najmanj 30 milijonov dinarjev! Tukaj naj priskoči našim sadjarjem na pomoč država, ter omogoči z veliko-potezno akcijo, da se bo izvedlo precepljanje sadovnjakov brezplačno, na državne stroške. Le tako bo možno končati ogromno delo v nekaterih letih, dočim je brez izdatne podpore od strani države malo upanja na vidnejše uspehe. Slično akcijo je podvzela lani Madjarska in letos Nemčija, ki sta votirali večmilijonske vsote za brezplačno precepljanje starejšega drevja. Vsako okle-vanje na naši strani je iz razlogov, ki jih ni treba navedeti, sili nevarno in se utegne bridko maščevati. Ako naj vzdržimo v silni tekmi, ki se nam obeta v bližnji bodočnosti na svetovnem sadnem trgu, ni druge pomoči, nego da delamo na ameri-kanizaciji, t. j. poenotenju proizvodnje, kar dose-žemo le z velikopoteznim in smotrenim precep-ljanjem. (Dolge.)

Borzo

Dne 22. marca 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.50—13.52 (13.507—13.537). Italija 257.68—259.63 (258.20—260.20). London 276.15—276.95 (276—276.80). Newyork 56.75—56.95

(56.75—56.95). Pariz 222.98—224.98 (223—225). Praga 168.80—169.10 (168.80—169.10). Dunaj 8.005—8.095 (8.0025—8.0925).

Cunih. Belgrad 9.13 bl. (9.07 bl., Budimpešta 90.70 (90.75), Berlin 123.375 (123.34), Italija 23.66 den. (23.375 den.), London 25.25 bl. (25.237 den.), Newyork 520.06 (519.94), Pariz 20.36 den. (20.355 den.), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 bl. (73.15 bl.), Madrid 91.50 den. (91.05 den.), Bukarešt 3.10 (3.11), Sofija 3.76 bl. (3.76 bl.), Varšava 58 den. (58 den.), Amsterdam 208.125 (208.05), Bruselj 72.29 den. (72.30 bl.), Kopenhagen 138.55 (138.55).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.45, Kodani 189.20, London 34.46, Milan 32.31, Newyork 709.60, Pariz 27.81, Varšava 79.50. Valute: dolarji 706.85, francoski frank 27.81, lira 32.42, dinar 12.44, češkoslovaška kruna 20.99.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84—87.50, vojna odškodnina 315—347, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 197—198, zakij. 197, Lj. kredita 150 den., Merkantila 98—100, Praštedio-na 850 den., Kred. zavod 100—170, Strojne 85 den., Trbovlje 405 bl., Vevče 120 den., Stavbna 55—65, Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 86—87.50, vojna ri 54.50—55, vojna odškodnina 344—345.50, Hrv. esk. 104.50—105, Kred. 98—95, Hipobanka 64.50—65, Jugobanka 104—104.50, Praštediona 850—853, Ljublj. kredita 150—153, Drava 480, Isis 45—46, Sečerana 470—482.50, Gutmann 275 den., Slavex 110—120, Slavonija 28—30.50, Trbovlje 408—415, Vevče 130—135.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 81.75, Alpi-ne 43.30, Greinfiz 6.70, Trbovlje 51, Hrv. esk. 13.50, Leykam 12.60, Jugobanka 12.50, Hipobanka 8.10, Ays r. Ivornice za dušik 33, Gutmann 41, Slavex 13.50, Slavonija 3.70.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani dne 22. marca 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Baro-meter	Tem-pera-tura v C°	Reli-jeva v f°	Veter in brzina v m	Oblač-nost 0—10	Vrsta padavin		Vredn. 172	Vredn. 177
						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	769.6	2.3	80	NNE 3	0		17.2	1.7
	8	769.0	3.8	76	NNE 2	0			
	14	765.1	16.9	38	WSW 6	0			
	21	765.1	10.2	58	SW 4	0			
Maribor		766.8	11.0	60	NW 5	0		20	3
Zagreb	8	767.8	0.0	65	mirno	0		19	7
Belgrad		770.0	6.0	63	E 3	0		17	2
Sarajevo		770.3	7.0	76	mirno	0		19	0
Skopje		769.2	10.0	58	E 0.5	0			
Dubrovnik		769.2	10.0	80	mirno	0	m. lahko	19	10
Split		766.6	4.0		SSW 1.5	0		19	4
Praga	7								

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsko gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 23. marec: Lepo, zelo toplo, v severnih krajih južno.

Potrjim srcem javljam tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, brat in svak, gospod

Milan Kovač

absolv. trg. akademik

včeraj dne 22. marca t. l. po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v mladeniški dobi 23 let mirno v Gospodu zaspal.

Truplo blagopokojnika prepeljemo v sredo 23. marca iz Ljubljane v Stari trg pri Rakeku, od kjer se vrši pogreb v četrtek dne 24. marca ob 6. uri zvečer na farno pokopališče v Podcerkev.

Ljubljana—Stari trg pri Rakeku, dne 23. marca 1927.

Karel in Marija Kovač, starši. — Mimi por. Prezeli, Anica, Milka, Franjo, bratje in sestre — in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

ORIGINALNE POTREBŠČINE ZA OPALOGRAPH

PRESERVAT, FIXAT IN OSTALE POTREBŠČINE VEDNO V ZALOGI PRI

LUD. EARRAGA, LJUBLJANA
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 6/L
TELEFON ŠT. 980

Slr H. Rider Haggard:

143

Hči cesarja Montezume.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Vendar je nisem naredil in naposled sem dospel do snega, kjer je bilo hoja lažja. Moja prisega je bila izpolnjena in moje maščevanje izvršeno; spotoma sem preračunal stroške vsega tega. Izgubil sem bil svojo zaročenko, ljubezen svoje mladosti; dvajset let sem bil živ kot divjaški poglavar med divjaki in doživel v tem času vse mogoče križe in težave, in sem bil poročen z žensko, ki me je sicer ljubila iz vsega srca in ni bila brez plemenitega duha, a je bila v svojem srcu še vedno divjakinja ali vsaj sužnja bogov hudičev, kakor je bila pred kratkim pokazala. Rod, nad katerim sem vladal, je bil premagan, krasno mesto, kjer sem bival, v razvalinah, bil sem brez doma, berač, in velika bi bila sreča, ako bi na koncu vsega ušel smrti ali suženjstvu. Vse to bi prenašal, saj sem bil podobno že prenašal poprej, ampak okrutne smrti mojega zadnjega sina, ki mi je še ostal, edino pravo veselje mojega zapuščenega življenja, nisem mogel prenašati. Ljubezen do teh otrok je bila postala strast mojih let, in kakor sem jih jaz ljubil, tako so bili oni mene ljubili. Izza detinske dobe sem jih vzgajal, tako da so bili v srcu Angleži, ne Azteki; taka je tudi bila njihova vera, njihova govornica; tako mi niso bili samo moji dragi otroci, ampak tudi tovariši sorojaki, edini, ki sem jih bil imel. Sedaj pa so vsi trije umrli vsled nezgode, bolezni, z mečem in jaz sem bil popolnoma zapuščen.

Oj, ljudje mnogo mislimo o žalosti svoje mladosti, in ako nam je ljubica dala slovo, navdajamo ves svet

z jadikovanjem in prisegamo, da nima tolažbe za nas. Ampak šele kedar klonimo glavo pred zagrnjeno postavo izgubljenega otroka, takrat privikrat spoznamo, kako strašna more biti tuga. Čas, pravijo, prinese tolažbo; a to je krivo, za take žalosti čas nima mazila — jaz pravim to, ki sem star — kakršne so, take ostanejo. Nobenega drugega upanja ni kakor vera, nobene tolažbe ni razen v resnici, da ljubezen, katera je utegnila oveneti na zemlji, najhitreje poganja v grobu, da v nebesih sijajno vzcvete; in da nobena ljubezen ne more biti popolna, dokler je Bog ne posveti in jo spolpolni s svojim pečatom smrti.

O moj sin Absalom, moj sin, moj sin Absalom! O da bi Bog dal, da bi bil umrl za tebe, o Absalom, moj sin, moj sin! sem vzkliknil s kraljem iz starih časov — jaz, čegar tuga je bila večja od njegove; mar nisem v malo letih izgubil treh sinov? Nato sem se spomnil, kakor je bil ta kralj odšel pred dolgimi stoletji, da bi se pridružil svojemu sinu, tako moram neki dan oditi tudi jaz in se pridružiti svojim; posnel sem iz te misli tolažbo, kolikor jo je v njej, vstal in se plazil nazaj proti razrušenemu Mestu smrek.

Solnce je skoraj zahajalo, ko sem prispel tje, zakaj pot je bila dolga in moči so me zapustile. Pri palači sem srečal poveljnika Diaza in nekoliko njegove družbe, in privzdignili so svoje vojaške čepice, ko sem stopal mimo njih, zakaj imeli so spoštovanje do moje tuge. Samo Diaz se je oglašil, rekoč:

»Ali je morilec mrtev?«

Prikimal sem in odšel dalje. Podal sem se v našo sobo, kjer sem mislil, da najdem svojo ženo Otomi. Bila je sama, mrzla, lepa, kakor da bi bila izklesana iz mramorja.

»Pokopala sem ga pri kosteh njegovih bratov in

njegovih očetov,« je rekla odgovarjajoč na vprašanje, ki so ga izražale moje oči. »Mislila sem, da je najboljšje, da ga ne vidiš več, da ti ne poči srce.«

»Dobro si storila,« sem ji odgovoril, »ampak srce mi je že počilo.«

»Ali je morilec mrtev?« me je vprašala na to z isti besedami kakor Diaz.

»Mrtev je.«

»Kako je umrl?«

Povedal sem ji v malo besedah.

»Sam bi ga moral ubiti; kri najinega sina ni maščevanje.«

»Sam bi ga bil moral ubiti, ampak v tisti uri nisem iskal maščevanja; gledal sem, kako je maščevanje prišlo iz nebes, in sem bil zadovoljen. Morebiti je najboljšje tako. Iskanje maščevanja je prineslo nad mene vso bedo in tugo; maščevanje je Gospodovo, ne človekovo, kakor sem prepozno doznal.«

»Jaz pa ne mislim tako,« je rekla Otomi in izraz njenega obraza je bil oni izraz, ki sem ga bil videl, ko je udarila Tlaskalanca, ko je oštevala Marino in ko je kot voditeljica žrtvovanja plesala na piramidi. »Da bi jaz bila na tvojem mestu, bi ga bila ubila pomalem. Šele kedar bi jaz bila gotova, potem bi hudiči lahko pričeli, ne poprej. Ampak to je brez pomena; vsega je konec, vsi so mrtvi in ž njimi moje srce. Sedaj pa jej, zakaj utrujen si.«

Segel sem po jedi, potem pa sem se vrgel na posteljo in zaspal.

V tem sem slišal glas moje žene Otomi, ki mi je rekla:

»Zbudi se! Rada bi govorila s teboj, in v njenem glasu je bilo nekaj, kar me je vznemirilo iz trdnega spanja.

Prispevajo »Cirilove knjižnice« v Mariboru: 8. zvezek: Orzy Dušica. Roman. L. del. 16 Din. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 Din. 10. zvezek: Bernett: Ziv pokopan. Pevest. 8 Din. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialist (Od socialistične do duhovniške). 16 Din. 13. zvezek: E. Lešnik: Šumi, šumi Drava. Critice iz mariborske zgodovine. 5 Din. 14. zvezek: Linša: Slovenske gorice. 7 Din. KOL.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 lin. Oglas nad deset vrstic se računa po višji. Za odgovor zramo: Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

PRODAJALKA

mešane stroke, z dobrimi spričevali, išče službo v mestu ali na deželi. — Naslov v upravi lista pod značko: »Poštena 2068.«

Dekle

zdravo in pošteno, v starosti 30 let, izučena kuhanja, s 3 letnim spričevalom, išče stalnega mesta kot gospodinja. — Naslov v upravi lista v Mariboru pod: Zanesljiva.

PRODAJALKA

mešane stroke želi mesto izpremeniti. — Najraje gre na deželo. — Ponudbe na upravo lista pod št. 2163.

Gozdni čuvaj

in LOVEC ki ima tudi v gozdnogojni manipulaciji večletno prakso - išče primerne službe. — Ponudbe pod: »Logar«, poštnoležke — Guštanj. 2164

Proste službe

Pletilja se sprejme proti dobri plači; hrana in stanov. v hiši. — Tajnar Franc, str. pletenje, Črnomelj. 2123

Vrtnarskega vajenca sprejmem takoj. FRANC ŠUSTAR, graščinski vrtnar, Radoljica, Gorenjsko

Zastopnike

agilne, inteligentne in tanseljive išče proti dobri povzici za vse kraje mariborske oblasti:

L. varovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV“

Glavno zastopstvo za mariborsko oblast

V Mariboru, Vrbanova 66

Iščeta se dva sposobna navijačja vreten (anker)

SIKO K. D., Zagreb, Vlaška ulica 50.

Vajenca sprejemem

takoj za sedlarsko in avtoličarsko obrt. Leop. Šušteršič, sedlar in ličar vozov — Ljubljana, Dunajska cesta 41. 2166

Harmonist

spreten, se išče za salonski orkester. Nastop takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2185.

Stanovanja

Stanovanje

dveh SOB, kuhinja, prikeline, vrt, souporaba pralnice in kopalnice, ob Dunajski cesti, takoj odda. — Pokojniški zavod za namestence v Ljubljani.

V nailem

Špecerijsko trgovino ali MLEKARNO, event. prazen lokal, uporaben za to, vzamem v najem. Ponudbe upravi pod: 49.

Kdo kuvi?

OTROBE

ovsene, popolnoma sveže, ima napredaj po Din 1.— za kg Sever in Ko., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5. 1968

Klavir dobro ohranjen, je na prodaj v št. Rupertu pri Mokronogu. Cena se izve pri Maksu KURENT, obč. tajniku istotam.

MLIN in ZAGA

napredaj! Oboje je v najboljšem stanju in se nahaja na močni in stalni vodi Krka. Jez je naraven, 3 metre padca, pri katerem ni nikdar nobenega popravila. Voda ni nikdar prevelika in tudi ne premajhna, tako, da se lahko v največji moči in suši obratuje. Ker se to nahaja tik velikega gozda, je najlepša prilika za trgovino z lesom. — Pojasnila daje Ivan Tomšič, Podgozje, p. Dvor pri Žužemberku.

Novo spalnico

masivno, politirano, prodam za 3600 Din. — Naslov v upravi pod št. 2170.

V Slovenjgradu

napredaj hiša in 10 oralo zemljišča, pripravno za rokodelca ali trgovca. Zamenjava za posestvo v Avstriji dobrodošla. Rudolf Siegl, Slov. Gradec. 1953

Moško kolo

dobro ohranjeno, se prodaja po nizki ceni. — Zaloška cesta 14. 2196

Pozor! Cenjeno občinstvo in svoje dosedanje naročnike obveščam, da se sprejemajo za mene moške in damske obleke v barvanje in čiščenje v Ljubljani pri A. Prezeli, krojaču, Gosposvetska cesta 16 — ter se priporočam za nadaljno naklonjenost. — Cene zmerne, postrežba hitra.

ANTON WAGNAR, barvar, Radoljica.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tvornica poslovnih knjig V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da so nam umrli naša ljubljena mati oziroma stara mati

Marija Dežman roj. Repe

v ponedeljek dne 21. marca opoldne, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 79. letu starosti.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v sredo ob 10 dop. Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Javornik, dne 21. marca 1927.

IVAN, MIČ, ANA, otroci. — KARL LORENZ, IVAN JALEN, zeta. — ANA, KARL, IVAN, MARTA, FRAN, MARIJA, vnuki.

Več pisal. miz

novih, se prodaja. — Sv. Petra nasip št. 45 — Ljubljana. 2144

USNJARIJO

opremljeno z lokalom, v trgu — in KMETIJO, 23 oralo, rodovitno, z živino, prodaja Zagorski, Maribor, Tatenbahova ul. 19.

Ugodno prodam

VILO z velikim vrtom in stavbiščem na Bledu. HIŠO z veliko delavnico v Predvoru pri Kranju. HIŠO z velikim vrtom poleg kolodv. v Novem m. STAVBNO PARCELO ob Čeponovi (Zibertovi) vili v Ljubljani 1210

Naslov pove uprava lista

Kdo prodaja?

Parni kotel

(GLIEDERKESSEL) - za centralno kurjavo, kupi Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. 2184

Razpisujemo dobavo

120 m² jamskega lesa.

Ustmena razprava bo dne 5. aprila 1927. Več pri podpisani. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca, pošta Griže, dne 21. marca 1927. 2173

Naša obrt

Fižol nizke in visoke vrste dajemo v vzgojo. Oddajamo najmanj 10 kg od posamezne vrste. Ceno pridelku določimo že vnaprej. Oddajamo pa tudi raznovrstne vrste, katerih pridelke prevzamemo jeseni po dnevni ceni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12

Boks-čevlje

prvovrstne, moške 190, ženske 170 Din. Trgovci 15% popusta, pri JANKO KOS, čevljar, Ljubljana, Tržaška c. (Stan in dom)

Oves in koruzo

kupite pocenije pri trdku A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24 Veletrgovina z žitom

KADILCI, POZOR!

Najuspešnejše sredstvo za popolno odvado kajenja so »Aluma« pastile. Mala doza 20 Din, velika 30 Din. Preprodajalci popust Vitomir Dolinšek, Celje, predal 4. 1990

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.

Štampilje

S. PETAN, Maribor. Nasproti glav kolodvora

Za razna

slikarska dela

Bišče pri Domžalah

se priporočam. Izvršujem oljnathe slike na platno in freske na zid ter slikam cerkve v poljubnem slogu. — Sprejemam tudi dela za ljudske odre in renoviranje oltarjev itd.

FRANJO MRČUN umetni slikar

Ad št. 6991/27—ref. IX.

D. M. C.

Največja zaloga.

SARAJEVO, Prestolonaslednika Petra 26.

Izgubil se je PES prepeličar-resavec, siv z rujavimi krpami in sliki na ime »Ali«. Kdor bi kaj vedel o njem, naj proti nagradi sporoči na naslov Pavel Stele, Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Zahvala.

Podpisani se vljudo zahvaljujemo gg. dr. Zirovniku in dr. Korunu za izvrstno zastopanje pri današnji obravnavi na tukajšnji deželni sodnici. — Franc, Helena in Amalija Mandl ter Mar. P. ašnikar. — Ljubljana, 22. III. 1927.

Indian Motorcycle Company

Gen. zast. za Kralj. S. H. S.

ROM. PELIKAN, MARIBOR

Zastopstva: Ferrum d. d., Zagreb American Motors, Ljubljana Bagy Wolf & Comp., Sarajevo Velomot, Split.

Svetovna znamka!

BIG-CHIEF	1206 ccm, 9/24 HP,	\$ 495.—
CHIEF	998 ccm, 7/18 HP,	\$ 480.—
SCOUT	598 ccm, 5/9 HP,	\$ 415.—
PRINCE	350 ccm, 3 1/2 HP,	\$ 333.—
Sid-car PRINCESS		\$ 185.—
Sid-car SCOUT		\$ 175.—

z električno lučjo in tachometrom.

Velika zaloga nadomestnih delov.

Solventni krajevni zastopniki se sprejmo.

TRGOVINA

Marija Rogelj

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

(poleg Kolodvorske ulice) priporoča svojo krasno pomladansko zalogo ŠTOFOV, cajgov, oksforta, cefirja, bele, rujave in plave kotenine, bele in rjave za rjuhe. — Narejene PLAŠČE in OBLEKE, predpasnike, PERILO za dame in gospode, domače izdelke. Blago dobro, nizke cene!

Kadar pridem v mesto Celje k nemški cerkvi se podam pri Hladinu tam nakupim da od tega kaj imam!

Nakupim tam za male dnanre za rodbino vso daril vse najboljše, najceneje pri tej trdkri res dobim.

Tam blago za oblačila zbereš za okus si vsak cefir, parhent, žamet, svila za klobuk najlepši trak.

Hogavice, rokavice, tople majce, bele srajce, lepe pisane odeje vse dobim tam najceneje.

Svilene rute za na glavo za neveste pajčolan — toda kaj bi pravil dalje, pojdi in oglej si sam. Pomni le si prav natančno naslov dike trgovin ker je v Celju samo ena trvdka Valentin Hladin.

ŽIVINOREJCI!

Ali je »DISTOL« drag?

NI! kajti za vsakih 50 kg žive teže je treba skupno le dva komada govejih kapsul; to pa stane samo 21 dinarjev!

Od ministrstva za narod. zdravje predpisane cene: mala kapsula (za ovce) . . . Din 3.50 velika kapsula (za govedo) . . . Din 10.50 Dobivajo se v lekarnah.

Jemljite samo one kapsule, na katerih je utisnjena beseda »DISTOL«, ker samo tak je pravi »Distol«, ki sigurno učinkuje, in to še celo pri govedu, ki je že zapisano poginu. — V lastnem interesu uporabljajte predpisane doze in ne kupujte potvorb. »KAŠTEL« D. D., KARLOVAC.

Globoko potrti naznanjamo, da nam je neizprosna usoda dne 21. t. m. ponoči nenadoma ugrabila iz našega rodbinskega kroga našo vroče ljubljeno, skrbno in blago soprogo, mamico, staro mamico, sestro in taščo, gospo

Minko Jelačin roj. Traun

soprogo veletrgovca in posestnika.

Celo svoje življenje je posvetila v srčni skrbi in ljubezni blagru svoje rodbine. V polnem zaupanju v Boga je odšla na boljši svet po plačilo za vse neštete dobrote, ki nam jih je v svojem življenju delila. V naših srcih ji ohranimo trajno hvaležnost in spoštovanje.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Emonska cesta 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica bo darovana v četrtek 24. t. m. ob 9. uri jutraj v farni cerkvi v Trnovem.

Ljubljana, 22. marca 1927.

Ivan Jelačin, soprog.

Ivo, Minka, Elca, Mirko, Milo, otroci.

Henuš Krofita, zet.

Clari Jelačin, sinaha.

Vlasta, Miloš, Tuši, Risto, Eva, vnuki, in ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.